

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

mercredi

woensdag

14-01-2004

14-01-2004

Après-midi

Namiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders en Spirit</i>
<i>VLAAMS BLOK</i>	<i>Vlaams Blok</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>
<i>PLEN</i>	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>	<i>PLEN</i>	<i>Plenum (witte kaft)</i>
<i>COM</i>	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>	<i>COM</i>	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Question de M. Hendrik Bogaert au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "le préjudice subi par les communes connaissant un taux de chômage élevé dans le cadre des programmes d'emploi" (n° 1010)

Orateurs: **Hendrik Bogaert, Frank Vandenbroucke**, ministre de l'Emploi et des Pensions

Question de M. Hans Bonte au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "le droit à une procédure de reclassement professionnel" (n° 1078)

Orateurs: **Hans Bonte, Frank Vandenbroucke**, ministre de l'Emploi et des Pensions

Question de Mme Inge Vervotte au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "la transition entre l'interruption de carrière et la prépension" (n° 1213)

Orateurs: **Inge Vervotte, Frank Vandenbroucke**, ministre de l'Emploi et des Pensions

Question de Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "les titres-services" (n° 1112)

Orateurs: **Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke**, ministre de l'Emploi et des Pensions

Interpellation de Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "la limite du travail autorisé dans le chef des bénéficiaires d'une pension de survie" (n° 177)

Orateurs: **Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke**, ministre de l'Emploi et des Pensions, **Pierrette Cahay-André**

Motions

Question de Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "la pension afférente à une fonction accessoire" (n° 1098)

Orateurs: **Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke**, ministre de l'Emploi et des Pensions, **Nahima Lanjri**

Interpellation de Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "le traitement fiscal des prépensions" (n° 181)

Orateurs: **Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke**, ministre de l'Emploi et des Pensions

Motions

Question de Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "les pensions et les cotisations versées à titre de régularisation"

INHOUD

Vraag van de heer Hendrik Bogaert aan de minister van Werk en Pensioenen over "de benadeling van gemeenten met hoge werkloosheid in het kader van de tewerkstellingsprogramma's" (nr. 1010)

Sprekers: **Hendrik Bogaert, Frank Vandenbroucke**, minister van Werk en Pensioenen

Vraag van de heer Hans Bonte aan de minister van Werk en Pensioenen over "het recht op outplacementbegeleiding" (nr. 1078)

Sprekers: **Hans Bonte, Frank Vandenbroucke**, minister van Werk en Pensioenen

Vraag van mevrouw Inge Vervotte aan de minister van Werk en Pensioenen over "de overgang van loopbaanonderbreking naar brugpensioen" (nr. 1213)

Sprekers: **Inge Vervotte, Frank Vandenbroucke**, minister van Werk en Pensioenen

Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk en Pensioenen over "de dienstencheques" (nr. 1112)

Sprekers: **Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke**, minister van Werk en Pensioenen

Interpellatie van mevrouw Greta D'hondt tot de minister van Werk en Pensioenen over "de grens voor toegelaten arbeid voor mensen met een overlevingspensioen" (nr. 177)

Sprekers: **Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke**, minister van Werk en Pensioenen, **Pierrette Cahay-André**

Moties

Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk en Pensioenen over "het pensioen voor een bijbetrekking" (nr. 1098)

Sprekers: **Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke**, minister van Werk en Pensioenen, **Nahima Lanjri**

Interpellatie van mevrouw Greta D'hondt tot de minister van Werk en Pensioenen over "de fiscale behandeling van brugpensioen" (nr. 181)

Sprekers: **Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke**, minister van Werk en Pensioenen

Moties

Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk en Pensioenen over "de pensioenen en de gestorte bijdragen voor

(n° 1181)

Orateurs: **Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke**, ministre de l'Emploi et des Pensions, **Herman De Croo**

Question de Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "les indemnités de crédit-temps et d'interruption de carrière pour le personnel des pouvoirs subordonnés" (n° 1182)

Orateurs: **Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke**, ministre de l'Emploi et des Pensions

Interpellations jointes de
- Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "le calcul de la pension pour les travailleurs âgés" (n° 185)
- Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "les pensions et la 'valeur seuil'" (n° 186)

Orateurs: **Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke**, ministre de l'Emploi et des Pensions

Question de Mme Nahima Lanjri au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "la suppression du contrôle de pointage" (n° 1198)

Orateurs: **Nahima Lanjri, Frank Vandenbroucke**, ministre de l'Emploi et des Pensions

Question de Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "les mesures destinées aux travailleurs âgés" (n° 1200)

Orateurs: **Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke**, ministre de l'Emploi et des Pensions

Question de Mme Inge Vervotte à la secrétaire d'Etat à l'Organisation du travail et au Bien-être au travail, adjointe au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "la politique en matière de stress dans la fonction publique" (n° 1118)

Orateurs: **Inge Vervotte, Kathleen Van Brempt**

regularisatie" (nr. 1181)

Sprekers: **Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke**, minister van Werk en Pensioenen, **Herman De Croo**

Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk en Pensioenen over "de vergoedingen voor tijdskrediet en loopbaanonderbreking voor het personeel van de lagere overheden" (nr. 1182)

Sprekers: **Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke**, minister van Werk en Pensioenen

Samengevoegde interpellaties van
- mevrouw Greta D'hondt tot de minister van Werk en Pensioenen over "de pensioenberekening voor de oudere werknemers" (nr. 185)
- mevrouw Greta D'hondt tot de minister van Werk en Pensioenen over "de pensioenuitkeringen en de 'drempelwaarde'" (nr. 186)

Sprekers: **Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke**, minister van Werk en Pensioenen

Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Werk en Pensioenen over "de afschaffing van de stempelcontrole" (nr. 1198)

Sprekers: **Nahima Lanjri, Frank Vandenbroucke**, minister van Werk en Pensioenen

Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk en Pensioenen over "de maatregelen voor oudere werknemers" (nr. 1200)

Sprekers: **Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke**, minister van Werk en Pensioenen

Vraag van mevrouw Inge Vervotte aan de staatssecretaris voor Arbeidsorganisatie en Welzijn op het werk, toegevoegd aan de minister van Werk en Pensioenen over "het stressbeleid bij de overheid" (nr. 1118)

Sprekers: **Inge Vervotte, Kathleen Van Brempt**

COMMISSION DES AFFAIRES
SOCIALES

du

MERCREDI 14 JANVIER 2004

Après-midi

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE
ZAKEN

van

WOENSDAG 14 JANUARI 2004

Namiddag

De vragen en interpellaties vangen aan om 14.36 uur.

Voorzitter: de heer Hans Bonte.

Les questions et les interpellations commencent à 14.36 heures.

Président: M. Hans Bonte.

01 **Vraag van de heer Hendrik Bogaert aan de minister van Werk en Pensioenen over "de benadeling van gemeenten met hoge werkloosheid in het kader van de tewerkstellingsprogramma's" (nr. 1010)**

01 **Question de M. Hendrik Bogaert au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "le préjudice subi par les communes connaissant un taux de chômage élevé dans le cadre des programmes d'emploi" (n° 1010)**

01.01 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn beste wensen aan iedereen die ik dit jaar nog niet heb gezien. Ik heb mij van alle religieuze symbolen ontdaan om in alle objectiviteit hier vandaag in een openbaar gebouw het woord te kunnen voeren.

Ik had een vraag in verband met tewerkstellingsprogramma's. Het blijkt dat er twee subsidies zijn – een Vlaamse en een federale premie – in verband met de webplus-tewerkstelling. Deze tewerkstellingsprogramma's dienen om een aantal werklozen aan het werk te helpen, wat een bijzonder goede zaak is.

Nu blijkt dat er een voorkeursregeling bestaat voor gemeenten met hoge werkloosheid. Gemeenten met een werkloosheid die boven de 20% ligt, krijgen wat meer subsidie dan de andere. Er zijn een aantal argumenten voor dit onderscheid aan te halen. De Vlaamse regering blijkt daarvoor een compensatie te hebben opgezet. Als beide regelingen worden gecombineerd, blijkt dat de oorspronkelijke doelstelling van de federale overheid – de gemeenten met een hogere werkloosheidsgraad een duwtje in de rug geven – wordt overgecompenseerd door de Vlaamse overheid. Hoe komt dit? Is dit bewust gebeurd? Nee, dit heeft te maken met het feit dat de Vlaamse premies werden geïndexeerd vanaf 1997-1998, terwijl de federale premies helemaal niet werden geïndexeerd.

Deze vraag werd ook reeds in het Vlaams Parlement gesteld. Men heeft daar verwezen naar de federale overheid. Het omgekeerde is ook al eens gebeurd, neem ik aan. Ondertussen vroeg minister Landuyt honderd dagen om dit eens te kunnen bestuderen. De vraag is of u sindsdien overleg heeft gepleegd met uw Vlaamse collega? Welke mogelijkheden zijn er om tot een structurele oplossing te

01.01 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Tant les autorités fédérales que régionales tentent de mettre davantage de personnes au travail en accordant des subventions en matière salariale. Dans le cadre de ces programmes d'emploi, le gouvernement fédéral octroie une prime plus élevée aux communes dont le taux de chômage est supérieur d'au moins 20% à celui de la moyenne flamande. Les autorités flamandes prévoient une prime salariale moins élevée pour ces communes et une prime plus élevée pour les autres. La prime salariale flamande étant indexée, contrairement à la prime fédérale, le chômeur d'une commune au taux de chômage élevé est finalement lésé par rapport à un chômeur habitant l'une des autres communes.

Les gouvernements fédéral et flamand se sont déjà concertés à ce sujet. Le ministre flamand, M. Landuyt, avait sollicité un délai de réflexion de 100 jours. Une nouvelle concertation a-t-elle eu lieu entre-temps? Existe-t-il une

komen? Zullen er financieel positieve gevolgen zijn voor de gemeenten? Ik neem aan dat er naar aanleiding van het indienen van de Parmalat-begroting door uw regering toch wat geld kan worden vrijgemaakt. Ik zie een aantal mensen vreemd opkijken, maar ik wijs op de analogie met het Italiaanse zuivelbedrijf Parmalat. Net als dit bedrijf heeft ook de Belgische regering een schuld van 5 miljard euro uit de boeken laten verdwijnen. Die schuld blijft nochtans bestaan, maar op korte termijn geeft het de regering de mogelijkheid om een en ander te doen.

De vraag is of u een mogelijkheid ziet om op federaal vlak een extra duwtje te geven aan die premies, of blijft u erbij dat dit een goede situatie is?

01.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, de doorstromingsprogramma's bestaan sinds 1997. Het gaat om een werkgelegenheidsmaatregel waarbij twee opzetten werden verzoend: enerzijds, voldoen aan een reeks niet of onvoldoende ingevulde collectieve behoeften en, anderzijds, het zorgen voor werkgelegenheid voor werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

In federale werkgelegenheidsprogramma's wordt die afstand tot de arbeidsmarkt klassiek vertaald door te werken met enkele variabelen: de leeftijd, de werkloosheidsduur en het opleidingsniveau. Die elementen zijn terug te vinden in de regels die de doelgroep omschrijven die als werknemers voor de doorstromingscontracten in aanmerking komen. Aangezien het een maatregel betreft die aan de werknemers een werkervaring wil bijbrengen die hen voorbereidt op de reguliere arbeidsmarkt werd bepaald dat het ging om tijdelijke contracten en werd bijzondere aandacht besteed aan de integratie van ex-PWA'ers in de doorstromingsprogramma's.

De werkgevers, meestal lokale overheden en non-profitorganisaties, genieten een belangrijke patronale bijdragevermindering en een activering van de werkloosheidsuitkeringen. Omdat het opzet van de maatregel was die onvoldane lokale collectieve behoeften zoveel mogelijk in te vullen met werkzoekenden uit de lokale entiteit zelf, werd een bijkomende steun verleend aan die steden en gemeenten met een hoge werkloosheidsgraad. Aanwervingen van werkzoekenden woonachtig in die steden met een groot werkloosheidsprobleem werden extra aangemoedigd door een verhoging van het federaal bedrag aan activering van uitkeringen.

Ik ondersteun nog steeds de basisopties die daar genomen werden. Het criterium werkloosheidsgraad in de gemeenten is perfect meetbaar en objectief.

De doorstromingsprogramma's zijn van bij het begin een gezamenlijk opzet van de federale staat en de gefedereerde entiteiten. Het uitgangspunt was dat de Gewesten onder andere zouden waken over de kwaliteit van de tewerkstelling, onder meer door erkenning van projecten die een beroep kunnen doen op doorstromingsprogramma's. Gelet op de grote verschillen inzake werkloosheidssituatie naargelang het Gewest, is ook in het samenwerkingsakkoord bepaald dat de Gewesten specifieke klemtonen kunnen leggen en ook aanvullende loonkostverlagende maatregelen kunnen nemen. Alle Gewesten deden dat, elk met zijn

solution structurelle à ce problème? Quelle en est l'incidence financière pour les communes? L'autorité fédérale donnera-t-elle un coup de pouce financier aux communes qui connaissent un taux de chômage élevé?

01.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Initiés en 1997, les programmes de transition professionnelle avaient une fonction double: ils devaient répondre à une série de besoins collectifs insuffisamment couverts et créer de l'emploi pour des demandeurs d'emplois qui avaient difficilement accès au marché du travail. Le but de cette mesure étant de préparer des travailleurs au marché du travail ordinaire, il s'agissait de contrats temporaires pour lesquels une attention particulière était accordée aux anciens travailleurs en ALE. Afin de pouvoir répondre aux besoins collectifs locaux, un soutien supplémentaire a été accordé aux villes et aux communes présentant un taux de chômage élevé. Je continue de soutenir ces options de base. Le critère du taux de chômage dans les communes est parfaitement mesurable et objectif.

Les programmes de transition professionnelle ont dès le départ constitué une finalité commune de l'Etat fédéral et des entités fédérées. Les Régions devaient veiller à la qualité de l'emploi par la reconnaissance de projets pouvant avoir recours aux programmes de transition professionnelle. Dans la mesure où la situation en termes de chômage varie d'une Région à l'autre, l'accord de coopération prévoyait que les Régions pouvaient imprimer des accents spécifiques et prendre des mesures complémentaires en matière de réduction

specifieke klemtonen ingegeven door het eigen werkgelegenheidsbeleid.

In de praktijk heeft de Vlaamse regering gebruikgemaakt van de ruimte, geboden via het samenwerkingsakkoord, om het federale accent op deeltijdse jobs – vooral halftijds en viervijfde – en de extra subsidiëring voor werkzoekenden van gemeenten met een hoge werkloosheidsgraad te milderen en terug te keren naar een meer algemene maatregel, gericht op het aanbieden van een korte maar voltijdse werkervaring voor langdurig werkzoekenden, ongeacht hun woonplaats. Vlaanderen geeft dus grotere premies aan gemeenten met een lagere werkloosheidsgraad, zodat de som van de Vlaamse en de federale premie leidt tot de gelijke behandeling van alle Vlaamse gemeenten. Aangezien de Vlaamse premies wel aangepast worden aan de index, wat niet het geval is bij de federale activering, is dit Vlaamse opzet om een grotere gelijkheid in te voeren tussen de gemeenten nu geëvolueerd naar een hogere subsidiëring van de gemeenten met een lagere werkloosheidsgraad. Het Vlaams opzet schiet momenteel dus zijn doel voorbij.

Er is momenteel overleg met de Vlaamse minister van Werkgelegenheid over deze kwestie. Persoonlijk denk ik dat de mogelijkheden om op het federale niveau een oplossing te vinden voor dit fenomeen, beperkt zijn. De diversifiëring van de federale activering is opgenomen in de federale basisreglementering en in het samenwerkingsakkoord. In geen enkel federaal werkgelegenheidsprogramma waarbij de techniek van de activering wordt gebruikt, wordt dit activeringsbedrag geïndexeerd.

Ik sta echter open voor eventuele suggesties van mijn Vlaamse collega en wil constructief meewerken aan een oplossing die natuurlijk verzoenbaar moet zijn met de basisopzet en aanvaardbaar moet zijn voor alle Gewesten.

01.03 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de minister, ik sta een beetje verbaasd te kijken. Ik heb niet echt een antwoord gekregen op de vraag of er overleg is geweest met de minister. Ik kan er alleen uit afleiden dat u hierover nog geen overleg hebt gehad met minister Landuyt.

In het antwoord staat ook dat men gestreefd heeft naar een gelijke behandeling op Vlaams niveau. Dat blijkt toch niet zo te zijn. Als ik een voorbeeld neem uit de tabel die ik in de vraag heb meegedeeld, dan staat daar dat er bijvoorbeeld een Vlaamse loonpremie is van 13.410 euro voor PWA'ers in de overige gemeenten, dus gemeenten met minder dan 20% werkloosheid, en 9.878 euro in gemeenten met meer dan 20% werkloosheid. Dat is heel veel geld. Ik ben zelf actief in de gemeenten en dit scheelt 5.000 euro. We kunnen dus moeilijk zeggen dat men die gelijk behandelt. We zien hier dat de federale overheid een visie heeft en zegt dat men de gemeenten met hogere werkloosheid een extra duwtje gaat geven, gegeven de hogere werkloosheid. De Vlaamse regering doet net het omgekeerde. De Vlaamse regering heeft blijkbaar de visie om te zeggen dat men de gemeenten waar de werkloosheid laag is een duwtje wil geven. Ik weet niet welke redenering daarachter zit. Misschien is het zo – ik formuleer nu maar iets – dat ze zeggen dat het moeilijk is om in een gemeente met lage werkloosheid nog iemand te vinden die voldoet aan dit statuut. In elk geval blijkt de visie van het federaal niveau

des coûts salariaux. Toutes les Régions ont fait usage de cette possibilité.

La Flandre octroie des primes plus élevées aux communes présentant un taux de chômage plus faible, de sorte que la somme des primes fédérale et flamande garantit une égalité de traitement entre les communes flamandes. Etant donné que les primes flamandes sont indexées contrairement aux primes fédérales, l'objectif flamand d'instaurer une plus grande égalité entre les communes a aujourd'hui évolué vers un subventionnement accru des communes présentant un taux de chômage plus faible. Une concertation est menée à propos de cette question avec le ministre flamand de l'Emploi. Je pense que les possibilités de résoudre ce problème au niveau fédéral sont limitées. Je souhaite toutefois contribuer à la recherche d'une solution.

01.03 Hendrik Bogaert (CD&V): En fait, la seule chose que je puisse déduire de la réponse du ministre est qu'il n'a pas encore consulté son homologue, M. Landuyt. Il dit qu'on a voulu tendre vers une égalité de traitement au niveau flamand mais les chiffres indiquent le contraire. Ainsi, en Flandre, une prime salariale de 13 410 euros est prévue pour les travailleurs ALE dans les communes où le taux de chômage est inférieur à 20% alors que, dans les communes où le taux de chômage dépasse les 20%, la prime s'élève à 9 878 euros. Le gouvernement fédéral considère qu'il faut aider les communes où le taux de chômage est élevé. Le gouvernement flamand fait exactement l'inverse. La conception du niveau fédéral est diamétralement opposée à celle du niveau

diametraal tegenovergesteld te zijn aan die van het Vlaamse niveau. De twee compenseerden elkaar.

flamand. L'une compensait l'autre.

Door de niet-indexering blijken daarop grote verschillen te zitten. Met andere woorden, de gemeenten met meer dan 20% werkloosheid moeten tot 1.450 euro extra betalen om iemand in zo'n sociaal tewerkstellingsprogramma te krijgen. Dat moet bijzonder snel worden opgelost, mijnheer de minister.

01.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: Op de bijkomende vraag over het overleg kan ik antwoorden dat er inderdaad nog geen bijkomend overleg is geweest. Het is aan de heer Landuyt om daaromtrent een initiatief te nemen. Voor het overige is uw uiteenzetting perfect op haar plaats in het Vlaamse Parlement. U gaf kritiek op wat de Vlaamse regering doet, maar dat is een uiteenzetting die u in het Vlaamse Parlement moet houden.

01.04 **Frank Vandenbroucke**, ministre: L'exposé de M. Bogaert aurait très bien pu être prononcé au Parlement flamand.

01.05 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Mijnheer de minister, in het Vlaamse Parlement zegt men dat dit een probleem is voor het federale. Mijn collega-volksvertegenwoordiger Matthys heeft net dezelfde parlementaire vraag gesteld en hij kreeg als antwoord dat u deze zaak moet oplossen, terwijl volgens u de heer Landuyt het moet oplossen.

01.05 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Le ministre flamand, M. Landuyt, considère qu'il appartient au ministre Vandenbroucke de trouver une solution et ce dernier dit aujourd'hui le contraire.

01.06 Minister **Frank Vandenbroucke**: Neen, de heer Landuyt heeft gezegd dat hij daarover wil overleggen. Ik wil daarover ook overleggen, maar het is moeilijk om dat probleem op federaal niveau op te lossen.

01.06 **Frank Vandenbroucke**, ministre: J'espère que, cette année, M. Bogaert voudra bien écouter la réponse qui lui est faite par un ministre. Je ne la répéterai pas.

Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn antwoord niet herhalen. Ik denk dat dit weinig zin heeft.

01.07 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Het komt er dus op neer dat u geen oplossing hebt op federaal niveau.

01.08 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer Bogaert, ik maak u ook mijn beste wensen over en ik hoop dat u dit jaar luistert naar wat een minister antwoordt. Ik heb het allemaal uitgelegd in mijn antwoord en ik zal het niet herhalen.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

02 **Vraag van de heer Hans Bonte aan de minister van Werk en Pensioenen over "het recht op outplacementbegeleiding" (nr. 1078)**

02 **Question de M. Hans Bonte au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "le droit à une procédure de reclassement professionnel" (n° 1078)**

02.01 **Hans Bonte** (sp.a-spirit): Collega's, hopelijk heeft niemand bezwaar tegen het feit dat ik mijn vraag als voorzitter stel.

02.01 **Hans Bonte** (sp.a-spirit): Lors d'un échange de vues sur la loi-programme, le ministre m'a suggéré de poser une question sur le droit à la formule de reclassement pour les plus de 45 ans. La loi du 5 septembre 2001 visait à éviter que les travailleurs âgés soient trop facilement licenciés en cas de restructuration. Les

Mijnheer de minister, ik kondigde deze vraag over het probleem van outplacement reeds aan tijdens de bespreking van deze materie in het kader van de programmawet. Trouwens u suggereerde mij om deze vraag te stellen.

Deze vraag handelt meer specifiek over de toepassing van de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van

de werknemers.

Degenen die toen aanwezig waren herinneren zich wellicht dat er lang werd gediscussieerd over het recht op outplacement voor +45-jarigen. Terzake werden immers zowel wetsvoorstellen als een wetsontwerp ingediend. De knoop werd doorgehakt met de wettelijke bepalingen zoals ze uiteindelijk in de wet van 5 september 2001 werden opgenomen.

De argumentatie en de doelstelling zowel van het wetgevende initiatief als van het ontwerp, waren precies dezelfde, met name vermijden dat er bij ontslagen of herstructureringen al te gemakkelijk oudere werknemers aan de deur worden gezet. Eenieder weet –statistisch is dit eenvoudig aan te halen – dat de kans op reïntegratie op de arbeidsmarkt vermindert naarmate men ouder is.

Vandaar het idee om te proberen preventief op te treden en een recht te creëren waardoor werknemers ouder dan 45 jaar – het is een beetje een arbitraire grens – van de werkgever kunnen eisen om in aanmerking te komen voor outplacement. Bijgevolg wordt de werkgever ook verplicht om te voorzien in een outplacementbegeleiding zodra de werknemer die tot de doelgroep behoort daarop aandringt. Dit kreeg een vervolg in het sociaal overleg met de CAO nummer 82.

In het licht van de discussies die wij hebben gevoerd, ook in het debat over de programmawet en de Werkgelegenheidsconferentie en de tendens die bestaat om voor de vervroegde uitstoot van werknemers een aantal maatregelen te overwegen, dacht ik dat het zinvol was om eens te evalueren wat het effect is van dat wettelijk recht dat wij drie jaar geleden hebben gecreëerd.

Mijnheer de minister, ik heb de volgende vragen.

Ten eerste, hebt u een zicht op het aantal werknemers van 45 jaar of ouder die tijdens de vorige twee jaren gebruik hebben gemaakt van dat recht? Is het wettelijk recht dus gekend en wordt het gebruikt door de 45-plussers? Economisch gezien is de voorbije periode daarvoor wel een zeer goede gelegenheid geweest. Er waren immers zeer veel herstructureringen in ons land in die periode.

Ten tweede, hebt u via uw inspectiediensten of andere kanalen een zicht op het aantal inbreuken op die wetgeving? Kunt u zeggen over hoeveel mensen het gaat?

Ten derde, hebt u weet van inbreuken en boetes op die wetgeving? Wat is uw visie op het functioneren van dit wettelijk recht waaraan iedereen drie jaar geleden heel wat belang hechtte? Het zou nuttig zijn om uw mening te kennen over de manier waarop die wet tot op vandaag functioneert.

02.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, gezien de specifieke aard van de procedure die werd ingesteld door de CAO nummer 82 van 10 juli 2002, is het onmogelijk om exact het aantal werknemers te bepalen dat in 2002 en 2003 gebruik heeft gemaakt van het recht op outplacement. Enkel de werkgever en de betrokken werknemers zijn immers bij de procedure betrokken. Zij dienen daarbij geen enkele overheidsinstantie in te lichten.

chances de réintégration diminuent avec l'âge. La loi a connu un prolongement dans le cadre de la CCT 82.

Durant la période écoulée, quelques restructurations spectaculaires ont eu lieu. Combien de travailleurs de 45 ans et plus ont fait usage de leur droit au reclassement au cours des deux dernières années? Combien d'infractions à l'obligation de reclassement ont été constatées? Le ministre est-il au courant des problèmes que posent les amendes, les formalités administratives et autres? Quelle est sa position en ce qui concerne l'application de ce droit?

02.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Il est impossible de déterminer exactement le nombre de travailleurs qui en 2002 et 2003 ont fait usage de leur droit au reclassement externe. En effet, la CCT 82 dispose que seuls

Wel is voorzien in een procedure voor het geval de werkgever zijn verplichtingen inzake outplacement niet nakomt.

Wanneer de werkgever in gebreke blijft, kan de werknemer zich wenden tot het werkloosheidsbureau van de RVA waarvan hij afhangt, om mee te delen dat hij gebruik wil maken van de procedure. Na onderzoek van de aanvraag en bij gebrek aan een verantwoording voor het uitblijven van een outplacementaanbod vanwege de werkgever, zal het werkloosheidsbureau zijn beslissing meedelen aan de werknemer. Deze laatste krijgt bovendien een lijst van dienstverleners tot wie hij zich kan wenden om te kunnen genieten van een outplacementbegeleiding.

De werkgever die zijn verplichtingen niet nakomt, is een bijdrage verschuldigd van 1.500 euro per betrokken werknemer. De bijdrage wordt verhoogd met 300 euro om de administratieve en financiële kosten te dekken. Dat bedrag wordt geïnd door de RSZ voor rekening van de RVA.

De RVA heeft de nodige maatregelen genomen om de individuele aanvragen te behandelen van de werknemers die zich tot de werkloosheidsbureaus richten om van de outplacementprocedure gebruik te kunnen maken.

Voor het overige zijn mij geen inbreuken op de reglementering bekend. Uit gegevens van de algemene directie die toeziet op de sociale wetten blijkt dat er geen enkele klacht werd ingediend inzake de niet-naleving van de CAO nummer 82.

l'employeur et les travailleurs concernés doivent être associés à la procédure.

Lorsqu'un employeur contrevient à ses obligations, le travailleur peut s'adresser au bureau de chômage de l'ONEm. Ce bureau examine la demande. Lorsque l'employeur ne justifie pas cette négligence, le bureau communique sa décision au travailleur et lui fournit une liste de prestataires de services.

Les employeurs négligents doivent s'acquitter d'un montant de 1.500 euros par travailleur concerné. Il convient d'ajouter à cela 300 euros de frais administratifs et financiers. L'ONSS perçoit le montant au profit de l'ONEm. Celui-ci traite également les demandes individuelles de travailleurs qui s'adressent aux bureaux de chômage dans le cadre de la réglementation sur le reclassement externe.

Aucune infraction à la réglementation ne m'a été rapportée. Selon la direction générale Contrôle des lois sociales, aucune plainte n'a été déposée en ce qui concerne la CCT 82.

02.03 Hans Bonte (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw helderend doch ontnuchterend antwoord in die zin dat ik vaststel dat er eigenlijk geen zicht is op de efficiëntie van de maatregel. Er is evenmin een cijfermatige indicatie over de mate waarin het systeem effectief wordt gebruikt.

Uit uw uitleg heb ik begrepen dat de overheid enkel zicht kan hebben in theorie, als er in de praktijk een probleem rijst. Als een werknemer meent dat hij niet het recht krijgt waarop hij volgens de wetgeving aanspraak kan maken, dan zou in theorie via een klacht aan de RVA een overzicht gemaakt kunnen worden van het aantal inbreuken.

Ik zou u een suggestie willen doen, mijnheer de minister. Ook in het licht van het streven van de regering om de participatiegraad bij oudere werknemers te doen toenemen, is het toch wel nuttig bijkomende inspanningen te doen om eens na te gaan hoe dit effectief functioneert. Ik denk dat het werkt. Hier en daar hoort men inderdaad verhalen van toepassingen die vlekkeloos verlopen in onderling overleg, in afspraak tussen werknemer en werkgever. Toch is het nuttig via sociologisch onderzoek of via de Hoge Raad voor Werkgelegenheid – die werd trouwens opgericht om maatregelen te evalueren op hun efficiëntie – na te gaan of dit effectief wordt gebruikt, dan wel of het een slag in het water was. Daaraan kan dan

02.03 Hans Bonte (sp.a-spirit): Cette réponse est claire mais elle m'enlève toute illusion. Nous ne disposons d'aucune donnée sur l'efficacité et la popularité de cette mesure. Le ministre n'est informé que de problèmes qui se posent dans la pratique.

Le gouvernement souhaite accroître le taux d'activité des travailleurs âgés. Je pense que la réglementation sur le reclassement externe fonctionne mais il serait néanmoins utile de vérifier si ma supposition est exacte, par exemple via le Conseil supérieur de l'Emploi.

ook opnieuw een conclusie worden verbonden. In elk geval vergt het bijkomend onderzoek om na te gaan of het inderdaad zinvol is om op dit spoor verder te werken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van mevrouw Inge Vervotte aan de minister van Werk en Pensioenen over "de overgang van loopbaanonderbreking naar brugpensioen" (nr. 1213)

03 Question de Mme Inge Vervotte au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "la transition entre l'interruption de carrière et la prépension" (n° 1213)

03.01 Inge Vervotte (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij liggen ook wakker van de eindloopbaanproblematiek. Zoals u weet, heeft iedereen daarover vandaag de dag de mond vol. De discussie wordt vaak op een verkeerde manier gevoerd, gelukkig niet door u persoonlijk, want dat zou zeer jammer zijn. Er zijn mensen die beweren dat veel oudere mensen niet meer willen werken, enzovoort. Als men spreekt met de mensen zelf, stelt men vast dat zij wel willen werken, maar er is niet altijd een job – dat is misschien voor een andere discussie – en bovendien vragen zij vaak om het werk wat te verminderen. Een voltijdse job vinden ze niet altijd even gemakkelijk en kunnen ze niet altijd even goed aan.

Alvorens te beginnen met weer allerlei nieuwe maatregelen en batterijen van maatregelen vinden wij dat het goed zou om wat er bestaat eens te evalueren en te zien waar dat kan worden bijgeschaafd. Een van die praktische problemen die ik vandaag graag met u zou bespreken, heeft alles te maken met het feit dat het vandaag niet zo evident is – en een aantal praktische problemen met zich brengt – om van een voltijdse of deeltijdse onderbreking van de loopbaan over te gaan naar andere systemen. Iemand die voltijds zijn loopbaan onderbreekt en dan ontslag krijgt omdat hij in het systeem van brugpensioen moet stappen, moet eerst nog de periode van de opzegtermijn doormaken. Dit kan betekenen dat een werknemer na een aantal jaren volledige of deeltijdse onderbreking opnieuw aan de slag moet gedurende een aantal maanden. We stellen vast dat dit zowel voor sommige werkgevers als voor de werknemers geen goede oplossing is. Als men dan toch zoekt naar systemen om een loopbaan gedeeltelijk of geleidelijk af te bouwen, kan het niet de bedoeling zijn om na een hele periode van inactiviteit opnieuw een korte periode van activiteit te moeten hebben alvorens in een ander systeem of stelsel te kunnen stappen.

Is het volgens de minister wenselijk om een systeem te bedenken waardoor de periode van de voltijdse onderbreking kan worden voortgezet als men op brugpensioen gaat, zonder dat men opnieuw gedurende een bepaalde periode in de activiteit moet?

Wie op latere leeftijd zijn loopbaan voor onbepaalde duur deeltijds onderbreekt – kiest voor een ander systeem – krijgt vaak ook een andere arbeidsovereenkomst, met name een deeltijdse arbeidsovereenkomst. Als deze werknemer wordt ontslagen, staat hij bij de RVA bekend als een deeltijds werkzoekende indien hij alle formaliteiten heeft ingevuld. Opdat hij recht zou hebben op brugpensioen, moet men uitgaan van het hypothetisch voltijds loon, wat voor de RVA kan gebeuren als de werknemer sinds minder dan drie jaar deeltijds werkzoekende is. Bovendien is er dan een CAO

03.01 Inge Vervotte (CD&V): Les personnes en interruption de carrière à temps plein qui souhaitent obtenir leur prépension doivent au préalable respecter un délai de préavis. Celles qui ont été inactives pendant plusieurs années doivent donc se remettre subitement au travail pendant quelques mois. Il serait préférable pour le travailleur comme pour l'employeur de permettre une cessation progressive de la carrière. Le ministre pourrait-il envisager un système permettant une transition immédiate de l'interruption de carrière à temps plein à la prépension?

Les travailleurs plus âgés en interruption de carrière à temps partiel pour une durée indéterminée reçoivent souvent un autre contrat de travail à temps partiel. Lorsqu'ils sont licenciés, ils sont enregistrés comme demandeurs d'emploi à temps partiel auprès de l'ONEm. Le droit à la prépension doit être basé sur un salaire à temps plein fictif. L'ONEm admet cette possibilité si le travailleur est demandeur d'emploi à temps partiel depuis moins de trois ans. Une CCT est en outre nécessaire pour que l'allocation complémentaire puisse être considérée comme étant basée sur un salaire à temps plein. Le travailleur peut se retrouver victime de son choix pour une interruption de carrière à temps plein dans le cadre de ce qu'on appelle les emplois d'atterrissage.

Ces problèmes seront-ils abordés lors du débat sur la problématique

nodig omdat de aanvullende vergoeding wordt beschouwd als berekend op een voltijds loon. Op die manier kan de werknemer het slachtoffer worden van zijn keuze om langer aan het werk te blijven en daarop te anticiperen door ervoor te kiezen zelf de loopbaan af te bouwen en dus deeltijds te gaan werken. Dit is zeker geen stimulans voor het deeltijds onderbreken van de loopbaan in het kader van de landingsbanen. Ik denk dat sommige mensen daardoor niet voor zo'n systeem kiezen en misschien vroeger helemaal uit het arbeidsproces stappen.

Ik zou u graag de volgende vragen daaromtrent stellen. Zullen deze elementen worden opgenomen in de discussie over de toekomst van de eindloopbaanproblematiek? Zijn er op korte termijn oplossingen mogelijk om deze situatie in de toekomst te vermijden?

03.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, ik vind dat mevrouw Vervotte in haar inleidende beschouwing een interessante brug heeft gemaakt met wat u gezegd hebt in uw repliek op de vorige vraag.

Mevrouw Vervotte, het is inderdaad belangrijk dat we eerst evalueren wat er reeds bestaat vooraleer we weer allerlei nieuwe dingen bedenken. Ik ben het met u eens dat we outplacement als recht moeten evalueren. Er bestaat daar een beetje een probleem van take-up. Dit is ook iets dat men eens moet evalueren.

Mevrouw Vervotte, bovendien snijdt u inderdaad terecht een punctueel probleem aan. Ik mag mij hiermee niet bemoeien, maar ik heb een bescheiden suggestie. Misschien kan u tijdens de werkzaamheden in het kader van het debat over de vergrijzing eens een inventaris maken van dergelijke elementen. Aan wetenschappers of aan de administratie kan u steeds vragen wat eigenlijk hun evaluatie is van een aantal van deze bestaande maatregelen. Ik denk - ook als wetgever - dat dit niet slecht zou zijn vermits vele van deze dingen tenslotte ook ooit in Kamer en Senaat besproken zijn.

Mevrouw Vervotte, er valt inderdaad iets te zeggen over het punctuele probleem dat u aanreikt. Sedert 1 januari 2002 is in de privé-sector het stelsel van tijdskrediet van toepassing. Dat is de CAO 77bis. U kent deze CAO. In tegenstelling tot de oude regeling van volledige loopbaanonderbreking is het wettelijk niet meer bepaald dat het voltijdse tijdskrediet de opzeg schorst en dus verlengt. Met andere woorden, het is perfect mogelijk dat een werknemer tijdens zijn opzeg in voltijds tijdskrediet gaat of dit tijdskrediet voortzet. Het is dan ook niet meer nodig dat de werknemer in zo'n geval het werk nog gedurende een bepaalde periode hervat na de periode die gedekt wordt door het voltijdse tijdskrediet. Hij kan onmiddellijk overstappen naar het voltijdse brugpensioen.

Ik breng daarbij in herinnering dat er nooit een probleem is wanneer de werknemer zijn overeenkomst deeltijds onderbreekt in het kader van een deeltijdse loopbaanonderbreking of tijdskrediet. De opzeg wordt dan niet geschorst aangezien de werknemer verder deeltijds werkt.

Indien de werknemer vóór zijn brugpensioen deeltijds werkte, dan kan - afhankelijk van de concrete situatie - toch nog rekening worden gehouden met een hypothetisch voltijds loon om de

de la fin de carrière? Des solutions à court terme sont-elles envisageables?

03.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Il est en effet important d'évaluer ce qui existe avant de prendre de nouvelles initiatives. Mme Vervotte épingle à juste titre un problème ponctuel. Peut-être pourrait-elle procéder à un inventaire et le faire évaluer par des scientifiques.

Le système du crédit-temps est en vigueur depuis le 1er janvier 2002 dans le secteur privé. Depuis, le crédit-temps à temps plein ne suspend pas le délai de préavis. Le travailleur peut ainsi directement prendre sa prépension à temps plein. Si un travailleur est lié par une convention de travail à temps plein, il pourra, dans le cadre de la prépension à temps plein, prétendre à des allocations de chômage sur la base de sa rémunération à temps plein fictive à la condition que le contrat ait été suspendu par le crédit-temps ou la prépension à mi-temps. Si le travailleur a conclu une convention de travail à temps partiel sur une base volontaire, l'allocation de chômage ne peut être calculée que sur la base de la rémunération à temps partiel.

Dans le cadre d'une CCT, les partenaires sociaux peuvent prévoir explicitement que l'indemnité complémentaire doit également être calculée sur la base de la rémunération à temps plein fictive. A défaut d'une telle disposition, l'employeur peut lui-

werkloosheidsuitkering te berekenen. Zo zal de werknemer verbonden door een voltijdse arbeidsovereenkomst in het kader van het voltijdse brugpensioen, gerechtigd zijn op werkloosheidsuitkeringen op basis van zijn fictieve voltijdse loon, indien hij die overeenkomst geschorst heeft in het kader van loopbaanonderbreking, voltijds of deeltijds tijdskrediet of halftijds brugpensioen. Voor de meest courante vormen van de eindeloopbaanregeling bestaat er dus reeds een reglementaire oplossing voor het gestelde probleem.

Wanneer de werknemer evenwel vrijwillig een deeltijdse arbeidsovereenkomst afsluit, dan kan de werkloosheidsuitkering uiteraard alleen op het deeltijdse loon worden berekend. Er bestaat dan immers geen voltijdse arbeidsovereenkomst meer en bij uitbreiding bestaat er ook geen fictief voltijds loon.

Als het probleem veelal geregeld is voor het aspect werkloosheidsuitkeringen, dan is dat veel minder het geval voor het aspect aanvullende vergoedingen. Op dat vlak kunnen de sociale partners inderdaad expliciet aangeven in het kader van een CAO dat die aanvullende vergoeding ook moet worden berekend op een fictief voltijds loon.

Indien dat niet expliciet is geregeld, staat het de individuele werkgever vrij de aanvullende vergoeding te berekenen op een fictief voltijds loon dan wel op het effectieve deeltijdse loon.

De discussies over de eindeloopbaanproblematiek moeten einde dit jaar zeker worden gevoerd – wat mij betreft, zo snel mogelijk na de syndicale en politieke verkiezingen. In dat kader is dit een van de relevante – misschien kleine – problemen die aan bod kunnen komen. Om te beginnen staat het alle partners vrij dergelijke dossiers op tafel te leggen en bepaalde oplossingen voor te stellen. Ook voor het parlementaire debat kan het zeker een interessant onderdeel zijn van een bredere inventaris.

03.03 Inge Vervotte (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik ben zeer blij dat hij zegt dat wij moeten evalueren wat er bestaat. Ik hoop dat wij daarvoor niet te veel tijd zullen gebruiken. Misschien moeten wij eerst proberen de zaken die scheeflopen, recht te zetten. Er bestaat immers al heel veel, maar problemen hebben vaak te maken met de uitvoering van de maatregelen.

Mijnheer de minister, ik heb dat aangetoond met mijn voorbeeld. U zegt dat de regeling kan, en dat is ook zo. Maar voor de bevolking alsook voor de werkgevers, is het zeer moeilijk en complex de bestaande mogelijkheden te kunnen gebruiken. Het is immers een hele wirwar: er zijn de termijnen en men moet weten op welke manier het moet worden aangepakt.

Een van de prioriteiten van de regering is de vereenvoudiging. Daarom denk ik dat een aanpak van zulke systemen veel wrevel zal wegnemen, zowel bij de werkgever als bij de werknemer. De systemen zijn uiteindelijk gecreëerd om binnen de eindeloopbaanproblematiek samen te zoeken naar oplossingen, zodat men langer aan het werk kan blijven. Die systemen moeten eenvoudig en coherent zijn. Het mag niet zijn dat “het kan”, maar het

même décider de fonder les calculs sur un temps plein fictif ou sur le temps partiel effectif. Tous les partenaires sociaux auront la possibilité d'aborder ce problème lors de la concertation sociale.

03.03 Inge Vervotte (CD&V): Le système doit être simplifié et rendu plus cohérent. Les partenaires sociaux ont d'ailleurs déjà évoqué ce dossier à plusieurs reprises. Si la concertation sociale n'apporte aucune solution, le Parlement devra prendre ses responsabilités.

moet zo zijn. Dat moeten wij zeker meenemen naar het parlementaire debat.

Ik wil u erop wijzen dat de sociale partners het dossier meermaals op tafel hebben gelegd. Het is dus niet zo dat zij hun initiatiefrecht nog niet hebben uitgeoefend. Zij hebben het probleem reeds meermaals aangekaart. Wanneer het sociaal overleg geen oplossingen biedt, moet het Parlement terzake zijn verantwoordelijkheid nemen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Mevrouw Vervotte, ik vrees dat uw praktisch probleem niet helemaal is opgelost, want ik zie dat u nog een vraag heeft die gericht is tot de staatssecretaris en zij zal logischerwijze pas toekomen als minister Vandenbroucke alle vragen heeft beantwoord. Ik wil u ook laten verwittigen op het moment dat het bijna zover is.

04 Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk en Pensioenen over "de dienstencheques" (nr. 1112)

04 Question de Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "les titres-services" (n° 1112)

04.01 **Greta D'hondt** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is geen trein van dienstencheques, want ik heb slechts een interpellatie ingediend over de dienstencheques. Ik zal u direct zeggen dat ik ter zitting spontaan mijn interpellatie zal omvormen in een vraag. U moet dus geen motie verwachten. Dit was trouwens ook niet mijn bedoeling.

04.01 **Greta D'hondt** (CD&V): Je souhaite faire de mon interpellation une question. Ainsi, les membres de la majorité n'auront pas à déposer de motion pure et simple.

Mijn vraag is ingegeven vanuit een zekere bekommernis omdat ik meen dat de dienstencheques, die niet alleen moeten zorgen voor extra tewerkstelling en het witten van grijs en zwart, ook moeten zorgen voor een verhoging van de dienstverlening aan personen en gezinnen. Ik was dan ook verbijsterd te vernemen dat de dienstverlening aan personen en gezinnen dreigt te verminderen door de invoering van de dienstencheques. Ik heb dit geïllustreerd met een heel concreet voorbeeld van een gehandicapte persoon die de moed opbrengt om te gaan werken, maar die voor dagelijkse besomeringen – koken, onderhoud en dergelijke – behoefte heeft aan hulp. Tot nu toe kreeg die persoon die hulp van de gezinshulp via een van onze mutualiteiten. Die hulp werd geleverd op het ogenblik dat de persoon thuis was.

Met de invoering van de dienstencheques heeft men geprobeerd die gehandicapte persoon met alle mogelijke middelen ervan te overtuigen dat hij niet langer gezinshulp kan krijgen en dat hij een beroep moet doen op de dienstencheques. In een adem heeft men eraan toegevoegd dat de dienstverlening, die in het kader van de dienstencheques wordt georganiseerd, uitsluitend in de niet flexibele regeling kan worden aangeboden van 9 tot 5. Daar staat de man dan.

Ik weet dat u heel wat gesprekken heeft gehad met de diverse organisatoren van de dienstverlening. Ik denk dan aan de klassieke gezins- en bejaardenhulp maar ook de schoonmaaksector, de uitzendsector en dergelijke meer. Is in die gesprekken ook ter sprake gekomen dat dit niet mag leiden tot een afbraak van de noodzakelijke dienstverlening? Moet terzake niet gedacht worden aan een bijsturing? Ik zal niet pleiten voor het vragen van een poetsvrouw van

Le système des titres-services devrait se traduire par un accroissement du service pour les personnes et les familles. Aussi ai-je été sidérée d'apprendre que le système est utilisé pour mettre fin à la prestation de services sous sa forme actuelle. Ainsi, une personne handicapée, qui a bénéficié quotidiennement jusqu'à la fin 2003 d'une aide familiale entre 17 h et 19 h par l'entremise de "Solidarité pour het Gezin" aurait été invitée à passer au système des titres-services, celui-ci ne pouvant toutefois être utilisé que pendant la journée.

Qu'a-t-il été convenu? A-t-il été précisé, lors des discussions préparatoires, que l'instauration du nouveau système ne devait pas se traduire par la suppression du service existant?

22.00 uur tot middernacht. Als men echter dusdanig strikte regels hanteert, denk ik dat men afbreuk doet aan de dienstverlening aan gezinnen, buitenshuis werkenden, alleenstaanden, gehandicapte personen, enzovoort.

04.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, in tegenstelling tot mevrouw D'hondt heb ik geen gegevens waaruit zou blijken dat erkende organisaties of instellingen het instrument van de dienstencheque aanwenden om de bestaande dienstverlening af te bouwen. De meeste organisaties zeggen dat ze de dienstencheque beschouwen als een opportuniteit om onder meer in het licht van de vergrijzing aan de groeiende behoeften inzake huishulp voor huishoudelijke activiteiten tegemoet te komen. Ik denk dat u een verontrustend voorbeeld geeft. We zullen moeten evalueren of dergelijke praktijken zich voordoen.

Wij hebben op dat vlak geen sluitende reglementering vooropgesteld omdat dit moeilijk te realiseren is. Wij moeten evalueren wat er gebeurt en dit is ongetwijfeld een van de aandachtspunten voor de toekomst.

Wat de arbeidsorganisatie betreft die sommige erkende diensten hanteren, heb ik weinig of geen inspraak. De arbeidsorganisatie is een autonome beslissing van de organisatie en haar sociale partners zelf. Ik kan en wil daarin niet tussenbeide komen. Ik ga ervan uit dat in het voorbeeld dat u aanhaalt – Solidariteit voor het Gezin – de organisatie alles in het werk zal stellen om de dienstverlening op punt te stellen overeenkomstig de behoeften van haar klanten. Als Solidariteit voor het Gezin dit niet doet, bestaat het risico dat de klanten zich tot andere dienstverleners zullen wenden die wel beantwoorden aan hun behoeften.

Ik kom dan tot een laatste bedenking. Het is een beetje vreemd om te zeggen dat een erkende dienst haar klanten kan verplichten om over te stappen op een systeem van dienstencheques omdat er vrij verkeer van personen en diensten is en zeker als dit voor de klant in kwestie een verslechtering kan inhouden van de aangeboden dienstverlening. Dit is een eerder formeel antwoord maar er is gelukkig toch nog wat concurrentie in deze sector. Ik denk dat uw voorbeeld moet worden beschouwd als verontrustend. Wij moeten evalueren of dit zich ook in andere situaties manifesteert.

04.03 **Greta D'hondt (CD&V)**: Mijnheer de voorzitter, ik denk dat de minister het signaal begrepen heeft zoals ik het bedoelde. Wij moeten aandacht hebben voor dit verontrustend signaal. De dienstverlening aan personen en gezinnen mag niet worden afgebouwd.

Mijnheer de minister, ik zal u de mail die ik hierover gekregen heb meegeven. Ik zal hier geen namen noemen maar dan kunt u zelf vaststellen hoe men probeert die omzetting tot stand te brengen. Dit is een alarmbelletje om hieraan toch enige aandacht te besteden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Interpellatie van mevrouw Greta D'hondt tot de minister van Werk en Pensioenen over "de grens voor toegelaten arbeid voor mensen met een overlevingspensioen" (nr. 177)

05 Interpellation de Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "la limite du travail

04.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Je n'ai reçu aucune information donnant à penser qu'on utiliserait le système des titres-services pour mettre fin au service existant mais l'exemple que vous évoquez est préoccupant. Nous allons devoir évaluer la situation.

Je n'ai guère voix au chapitre, voire pas du tout, dans l'organisation du travail de certains services agréés. J'imagine que "Solidarité pour het Gezin" adaptera autant que possible son service aux besoins de ses clients, sous peine d'en perdre.

Je m'étonne qu'un service agréé contraigne ses clients à changer de système, eu égard à la libre circulation des personnes et des services. Quoi qu'il en soit, l'exemple évoqué par Mme D'hondt doit être examiné.

04.03 **Greta D'hondt (CD&V)**: Le ministre a saisi le message et a compris que nous devons être vigilants. Je lui transmettrai le message électronique confidentiel contenant les données de l'intéressé.

autorisé dans le chef des bénéficiaires d'une pension de survie" (n° 177)

05.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, wat deze problematiek betreft, houd ik mijn interpellatie wel aan. Collega's van de meerderheid, u bent verwittigd.

Mijnheer de minister, ik kan kort zijn. De interpellatie sluit aan bij al de vragen die ik reeds in het verleden heb gesteld over het bijverdienen in geval van een overlevingspensioen. In het verleden werden de plafonds voor de bijverdienste van gepensioneerden opgetrokken. Dat is niet het geval geweest voor het overlevingspensioen tenzij in zeer beperkte mate. CD&V heeft deze ongelijke behandeling tijdens de vorige legislatuur steeds bekritiseerd.

De heel lichte verhoging van 2% van het plafond voor de bijverdienste van rechthebbenden op een overlevingspensioen, die inging op 1 januari 2002, tegenover die van 33% voor de bijverdienste van gepensioneerden, blijft ons zwaar op de maag liggen.

Kort voor de verkiezingen hebben we daarover nog een vrij positieve babbel gevoerd, mijnheer de minister. Op dat ogenblik hebt u beloofd over deze problematiek te zullen nadenken en te onderzoeken welke bijkomende initiatieven er kunnen worden genomen voor de overlevingspensioenen. Ik vermoed immers dat het ons aller bedoeling is mensen die met een overlevingspensioen moeten rondkomen, zeker wie reeds zeer jong zo'n overlevingspensioen toegekend krijgt, aan te moedigen om te blijven werken. In de gesprekken die u met rechthebbenden op een overlevingspensioen hebt gevoerd, zult u wellicht hebben opgemerkt dat het behoud van het overlevingspensioen niet alleen een financiële zaak is, maar heel dikwijls ook een emotionele kwestie.

We moeten, mijns inziens, een evenwicht zoeken waarbij enerzijds de activering niet wordt afgeremd en anderzijds, begrip wordt betoond voor de persoonlijke situatie.

Mijnheer de minister, hoever staat het met de bijsturing van de regeling voor de bijverdienste van rechthebbenden op een overlevingspensioen? Ik heb dan nog niet de problematiek aangehaald van de niet-cumulatie met uitkeringen voor werkloosheid, beroepsloopbaanonderbreking en ziekte niet aangekaart op het ogenblik dat een onderneming bijvoorbeeld te kampen heeft met tijdelijke werkloosheid. Ik wens mijn interpellatie te beperken tot de vraag naar het engagement dat we allemaal naar aanleiding van een televisie-uitzending over de doelgroep, zijn aangegaan, toen is beloofd dat de politiek de problematiek ernstig zou nemen.

05.02 Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, de regering heeft inderdaad reeds op 14 oktober 2003 beslist de grenzen van toegelaten arbeid voor gepensioneerden die de wettelijke pensioenleeftijd hebben bereikt in de werknemers- en zelfstandigenregeling en de publieke sector, te verhogen met 25% vanaf 1 januari 2004. Er is in de regering op dat moment een zeer formele afspraak gemaakt. Dat belemmert mij een beetje om nu allerlei pistes voorop te stellen. Die formele afspraak was dat dit de laatste maatregel zou zijn die we namen inzake toegelaten arbeid bij pensioen voor we een definitieve en globale regeling inzake toegelaten arbeid voor gepensioneerden op punt zouden stellen

05.01 Greta D'hondt (CD&V): Par le passé, des majorations diverses ont été accordées dans le cadre de l'activité professionnelle autorisée aux pensionnés. Les bénéficiaires d'une pension de survie n'ont pas pu en bénéficier ou alors dans une faible mesure seulement. Or il est important de les motiver à rester actifs eux aussi.

Nous devons également faire preuve de compréhension pour les personnes qui se trouvent dans cette situation. Qu'en est-il de l'adaptation de la réglementation?

05.02 Frank Vandenbroucke, ministre: Le 14 octobre 2003, le gouvernement a décidé d'augmenter de 25% à partir du 1er janvier 2004 les limites du travail autorisé pour les pensionnés ayant atteint l'âge légal de la retraite. Il a été formellement convenu au sein du gouvernement qu'il s'agira de la dernière mesure ponctuelle avant l'instauration d'une réglementation

binnen de gehele, globale aanpak van de eindeloopbaanproblematiek. We hebben dus eigenlijk gezegd dat we het gingen doen, die 25%, en verder zijn er een hoop andere problemen, vragen en discussiepunten waarmee we zouden wachten. We moeten de hele eindeloopbaanproblematiek bekijken en we kunnen dat verruimen, zoals u zegt, tot de hele problematiek van de werkzaamheidsgraad.

Om de positie van de regering op het moment dat zij die beslissing nam, te begrijpen, moet u rekening houden met twee elementen. Een eerste is de zorg om op significante wijze de toegelaten arbeid voor gepensioneerden die de wettelijke pensioenleeftijd hebben bereikt, te versoepelen, met de bekommernis zich te onthouden van elke maatregel die het vervroegd vertrek bevoordeelt. Deze doelstelling, ingeschreven in het regeerakkoord, impliceert dat het niet meer opportuun is de grenzen van de toegelaten arbeid voor gepensioneerden die de wettelijke pensioenleeftijd nog niet hebben bereikt, te verhogen. Er moet immers een duidelijk signaal gegeven worden dat het noodzakelijk en van algemeen belang is te komen tot een effectieve verhoging van de pensioenleeftijd. Die eerste overweging zegt natuurlijk niets over de weduwen.

Een tweede overweging. Wat de langstlevende echtgenoot betreft, is het belangrijk te herhalen dat de bedragen van de toegelaten arbeid in de loop der jaren reeds substantieel opgetrokken zijn, wat mij alleen kan verheugen. De toegelaten beroepsbezigheid voor weduwnaars en weduwen met kinderlast is aldus gebracht op 18.553, 93 euro, wat toch allerm minst te verwaarlozen is. Zelfs nadat de regering tweemaal maatregelen heeft genomen ten voordele van de personen die de leeftijdslimiet overschreden hebben, blijven de voordelen verleend aan deze categorie – de langstlevende echtgenoot – de belangrijkste. Dit rechtvaardigt in mijn ogen – u zal het daar niet mee eens zijn – waarom de regering nog één keer punctuele maatregelen heeft genomen. Ik denk niet dat wij nog eens één punctuele maatregel kunnen nemen. Wij moeten nu een globaal debat hebben over activiteit, pensioen voor weduwen zowel als voor wettelijk gepensioneerden als voor mensen die vroegtijdig met pensioen gaan. In afwachting daarvan ga ik zelf geen voorstellen doen.

définitive concernant le travail autorisé pour les pensionnés. Pour comprendre le point de vue du gouvernement, il faut tenir compte de deux éléments. Premièrement, il y a le souci d'assouplir la réglementation sur le travail autorisé pour les pensionnés sans pour autant encourager les départs anticipés. Il n'est pas opportun de relever les limites du travail autorisé pour les pensionnés qui n'ont pas encore atteint l'âge de la retraite. Deuxièmement, en ce qui concerne le conjoint survivant, il faut souligner que les montants relatifs au travail autorisé ont déjà été substantiellement majorés. Je n'avancerai pas d'autres propositions en attendant le débat général sur le taux d'activité et le problème de la fin de carrière.

05.03 Greta D'hondt (CD&V): De minister heeft gelijk te veronderstellen dat ik het daar niet mee eens ben. Het verhogen van de toegelaten grenzen voor weduwen/weduwnaars, mijnheer de minister, zou eigenlijk de stijging van de activiteitsgraad veeleer ten goede komen dan ten kwade. Ik denk dat wij daar echt een punt hebben waar wij het misschien wel over eens zijn. Met de uitvoering door de regering zijn wij het niet eens en als signaal zal ik daarom toch een motie indienen. Iedereen op het terrein – u inbegrepen – weet dat dit echt wel een reëel probleem is, dat moet worden aangepakt.

05.03 Greta D'hondt (CD&V): Je ne partage évidemment pas l'avis du ministre. Le relèvement des plafonds pour les veufs et veuves favoriserait plutôt un accroissement du taux d'activité. C'est la raison pour laquelle je déposerai malgré tout une motion de recommandation.

05.04 Pierrette Cahay-André (MR): Monsieur le président, je rappelle, au sujet de la réflexion globale que le ministre veut entamer, cette proposition que moi-même et d'autres avions faite il y a très longtemps – Mme D'hondt vient de l'évoquer – et qui concernait le cumul de la pension de survie avec une allocation de chômage ou de handicapé. Je sais que c'est difficile, monsieur le ministre. Nous en avons discuté souvent et vous m'avez démontré les risques qu'il y avait à s'engager dans cette voie. Je crois cependant que cela ne doit pas être absent de nos réflexions futures.

05.04 Pierrette Cahay-André (MR): Ik heb lang geleden voorgesteld de cumulatie van een overlevingspensioen met een werkloosheids- of gehandicapten-uitkering mogelijk te maken. De minister had mij uitgelegd welke risico's dat eventueel kon inhouden, maar toch denk ik dat

wij die oplossing in het kader van ons toekomstig beraad niet mogen uitsluiten.

Motions **Moties**

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.
Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une motion de recommandation a été déposée par Mme Greta D'hondt et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de Mme Greta D'hondt
et la réponse du ministre de l'Emploi et des Pensions,
demande au gouvernement

- de prévoir dans le cadre de l'arrêté royal relatif à l'augmentation du plafond en matière de travail autorisé des mesures en faveur des personnes qui bénéficient d'une pension de survie;
- d'augmenter substantiellement le plafond applicable en matière de travail autorisé pour les personnes qui bénéficient d'une pension de survie;
- de permettre le cumul entre d'autres allocations telles que les indemnités de maladie et la jouissance d'une pension de survie;
- d'augmenter le pourcentage de limitation du cumul entre une pension de retraite personnelle et une pension de survie."

Een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Greta D'hondt en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellatie van mevrouw Greta D'hondt
en het antwoord van de minister van Werk en Pensioenen,
vraagt de regering

- het koninklijk besluit betreffende de verhoging van de grens inzake toegelaten arbeid uit te breiden met maatregelen voor de personen die een overlevingspensioen genieten;
- de grens inzake toegelaten arbeid voor personen die een overlevingspensioen genieten substantieel te verhogen;
- de cumulatie tussen andere uitkeringen zoals ziekte-uitkeringen en het genot van een overlevingspensioen mogelijk te maken;
- het percentage van de cumulatiebeperking tussen een eigen rustpensioen en een overlevingspensioen te verhogen."

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Greet van Gool, Annelies Storms, Annemie Turtelboom et Danielle Van Lombeek-Jacobs et par M. Bruno Van Grootenbrulle.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Greet van Gool, Annelies Storms, Annemie Turtelboom en Danielle Van Lombeek-Jacobs en door de heer Bruno Van Grootenbrulle.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.
Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

06 Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk en Pensioenen over "het pensioen voor een bijbetrekking" (nr. 1098)

06 Question de Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "la pension afférente à une fonction accessoire" (n° 1098)

06.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het is misschien een vrij technische zaak, maar in artikel 53 van de wet van 3 februari 2003 betreffende de pensioenen van de openbare sector wordt een administratieve praktijk in een wet omgezet. Het gaat hier om personen die een bijbetrekking hadden als gemeentepersoneelslid en die als gevolg van de fusie van de

06.01 Greta D'hondt (CD&V): A la suite de la modification de la loi le 3 février 2003, les fonctionnaires qui occupaient une fonction à titre complémentaire en qualité de membre du personnel

gemeenten ambtshalve in wachtstand werden geplaatst en die voor die status wachtgeld kregen dat niet werd geïndexeerd.

Een van de personen die zich in die situatie bevond, heeft die administratieve praktijk aangevochten voor de rechtbanken en heeft daarin gelijk gekregen. Dat gebeurde bij vonnis van de rechtbank van eerste aanleg van Brussel en nadien bij arrest van het hof van beroep van Brussel. Ten gevolge daarvan was er een wetswijziging die de wijze van berekening van de administratie, zonder indexatie en zonder perequatie, betoonde. De wet heeft dit dus overgenomen, ik vrees omwille van die arresten van de rechtbanken en dan nog met terugwerkende kracht. Dit betekent voor de betrokkenen in kwestie dat zij een lager pensioen zullen ontvangen.

Mijnheer de minister, naast de reflectie dat de wetgever hier toch wel vrij vergaand zijn bevoegdheden heeft toegepast, noopt dit mij tot een aantal vragen.

Ten eerste, kunt u mij zeggen hoeveel personen destijds in wachtstand werden geplaatst en op wie die vonnissen van toepassing zouden kunnen zijn?

Ten tweede, bent u het eens met de besparingsmaatregel die werd doorgevoerd? U zult waarschijnlijk neen zeggen.

Ten derde, hoeveel zou het eigenlijk gekost hebben om voor alle betrokkenen de interpretatie die de rechtbanken daaraan hebben gegeven gewoon uit te voeren?

06.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw D'hondt, ik kan het volgende meedelen op uw inderdaad nogal technische vraag. De Administratie der Pensioenen heeft de pensioenen van de in wachtstand geplaatste secretarissen en ontvangers steeds berekend op de wijze die nu door artikel 53 van de wet van 3 februari 2003, houdende diverse wijzigingen aan de wetgeving betreffende de pensioenen van de openbare sector, expliciet wordt voorgeschreven. Deze werkwijze dateert reeds van 1970 en werd toegepast door de Omslagkas voor gemeentelijke pensioenen die destijds verantwoordelijk was voor de berekening van deze pensioenen.

Die werkwijze is de enige coherente berekeningswijze van die pensioenen omdat zij op pensioengebied de wil van de wetgever vertaalt om de op het ogenblik van fusie van kracht zijnde wetten integraal te blokkeren door ze niet meer te indexeren en te herwaarderen. De gebruikelijke berekeningswijze van de pensioenen van de openbare sector, die erin bestaat de pensioenen te berekenen op basis van de weddenshalen die van kracht zijn op de ingangsdatum van het pensioen en op basis van een referentiespilindex om ze daarna te indexeren, zou aanleiding geven tot exorbitant hoge en dus onverantwoorde pensioenbedragen. De gebruikelijke berekeningswijze zou tot gevolg hebben dat de weerslag van de blokkering van de wedden op pensioengebied volledig ongedaan wordt gemaakt en dat een pensioen zou worden toegekend dat in sommige gevallen veel hoger is dan het niet-geïndexeerde wachtgeld dat de betrokkenen onmiddellijk voor de ingangsdatum van het pensioen ontvingen, wat totaal incoherent zou zijn.

Drie betrokkenen gingen niet akkoord met de door de administratie

communal et qui ont été mis en attente consécutivement à la fusion percevaient un traitement d'attente non indexé. Une pratique administrative avait ainsi été coulée dans une loi. Une des personnes concernées avait contesté cette pratique administrative devant le tribunal et avait obtenu gain de cause. Il semble donc que la loi ait été modifiée pour résoudre un litige concret, et ce, de surcroît avec effet rétroactif.

Combien de personnes cette réglementation concerne-t-elle? Ne s'agit-il pas d'une mesure d'économie déguisée? Combien l'application de l'interprétation des tribunaux à tous les intéressés coûterait-elle?

06.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: L'administration des Pensions a déjà calculé la pension des secrétaires et des receveurs mis en attente, conformément à la modification de la loi. Cette pratique remonte à 1970 déjà et constitue la seule méthode de calcul cohérente de la pension, étant donné qu'elle traduit la volonté du législateur de bloquer, et de ne plus indexer les traitements en vigueur, au moment de la fusion.

Il semble que l'application du mode de calcul usuel des pensions du secteur public représenterait des dépenses exorbitantes. Dans bien des cas, la pension serait beaucoup plus élevée que le traitement d'attente non indexé perçu par les intéressés à la veille de leur mise à la retraite.

Trois personnes ont contesté la réglementation devant le tribunal. Le 10 janvier 1995, le tribunal de

der Pensioenen gevolgdde berekeningswijze en dagvaardden de Belgische Staat voor de rechtbank. De rechtbank van eerste aanleg te Brussel besliste op 10 januari 1995 dat het pensioen niet mocht worden berekend op basis van een desindexering van de werkelijk ontvangen laatste activiteitswedde en dat dat pensioen vatbaar was voor perequatie. De pensioenen van de drie voormelde personen werden herberekend op de door de rechtbank bepaalde berekeningswijze.

Door artikel 53 van voormelde wet van 3 februari 2003 werd de door de administratie der Pensioenen toegepaste en enige coherente berekeningswijze in de wet ingeschreven om alle andere interpretaties in de toekomst onmogelijk te maken. In de toekomst worden op die manier alle in wachtstand geplaatste secretarissen en ontvangers, inclusief de drie voormelde personen, op dezelfde manier behandeld.

Momenteel worden er 706 rustpensioenen en 366 overlevingspensioenen uitbetaald van gemeentesecretarissen en gemeenteontvangers die in een bijbetrekking in wachtstand werden geplaatst. Het gemiddeld bedrag van die 1072 pensioenen bedraagt 1.210 euro per jaar aan een indexcijfer van 138,01. Op basis van een steekproef blijkt dat de toepassing van de door de rechtbank bepaalde berekeningswijze een gemiddelde verhoging van 68,4% met zich meebrengt. Indien de door de rechtbank bepaalde berekeningswijze op die pensioenen zou worden toegepast, zou dat dus een meeruitgave betekenen van ongeveer 1.200.000 euro per jaar aan het huidige indexcijfer. Indien die berekeningswijze zou worden doorgevoerd, zou, rekening houdend met een toepasselijke verjaringstermijn van vijf jaar en gelet op de wet van 3 februari 2003, de meeruitgave geraamd moeten worden op 4 x 1.200.000 euro = 4.800.000 euro, dus veel geld.

Alhoewel de volgens artikel 53 toegepaste berekeningswijze een minderuitgave betekent, leg ik er inderdaad de nadruk op dat dit niet de reden is waarom die maatregel in het leven werd geroepen. Ik herhaal dat de door de rechtbank opgelegde berekeningswijze leidt tot buitensporig hoge pensioenbedragen in vergelijking met de wedden die de betrokkenen hebben genoten, hetgeen totaal onverantwoord is.

Ik meen dan ook dat het niet opportuun zou zijn om terug te komen op de door de vermelde wet van 3 februari 2003 doorgevoerde wetswijziging, die een meer dan dertig jaar oude administratieve praktijk bevestigt, die betrekking heeft op meer dan duizend pensioenen en die slechts door drie gepensioneerden werd aangevochten.

06.03 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor het antwoord. We weten nu waar het over gaat.

Mijnheer de minister, het feit dat dit maar door drie mensen aangevochten werd, is natuurlijk geen reden. Er zijn nog belangrijke zaken waarbij men symbooldossiers of moederdossiers indient om niet met duizend mensen voor de rechtbank te moeten komen. Ik kende de bedragen niet, maar als ik hoor wat dit voor meeruitgave teweeg zou brengen, moet ik eerlijk zeggen dat ik daar wat van onder de indruk ben. Ten gronde is een beslissing om niet meer te indexeren natuurlijk een zeer verre gaande ingreep. Perequatie en dergelijke is nog een andere zaak. Ik ben er altijd nogal allergisch

première instance de Bruxelles a décidé que la pension était susceptible de faire l'objet d'une péréquation et les pensions des trois plaignants ont été recalculées selon les modalités définies par lui.

La modification de la loi fixe légalement le mode de calcul pour prévenir à l'avenir toute autre interprétation. Actuellement, 706 pensions de retraite et 366 pensions de survie sont liquidées en application de ce règlement. Un sondage a montré que l'application du mode de calcul défini par le tribunal se traduit par une augmentation de quelque 68,6%, ce qui signifierait une dépense supplémentaire d'environ 4.800.000 euros. Si le mode de calcul fixé dans la loi donne lieu à une dépense moins élevée, il ne s'agit pas pour autant d'une mesure d'économie. Le mode de calcul arrêté par le tribunal entraînerait des versements anormalement élevés. Il ne me paraît dès lors pas opportun de revenir sur la modification de la loi.

06.03 Greta D'hondt (CD&V): Ce n'est évidemment pas parce que le règlement n'a été contesté que par trois personnes qu'il ne faut pas tenir compte des objections du tribunal. J'admets que je suis également impressionnée par les montants mais la décision de ne pas indexer les pensions me paraît excessive.

voor geweest wanneer men bepaalde onderdelen van ons uitkeringsstelsel neutraliseert voor het indexeren. Het antwoord dat u gegeven hebt, is op dit ogenblik voor mij voldoende.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Mevrouw D'hondt, vooraleer ik u het woord geef voor uw interpellatie wil ik de collega's consulteren in verband met onze werkzaamheden. Als ik de duur van de werkzaamheden goed inschat, denk ik dat we ze wellicht zullen moeten afbreken na de vraag van mevrouw Vervotte aan mevrouw Van Brempt. Dat zal ongeveer om 16.45 uur zijn. Ik stel u dus de vraag of we op dit moment daaromtrent duidelijkheid kunnen creëren en minister Demotte laten weten dat de vragen aan hem allemaal naar volgende week worden verschoven.

06.04 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik vind het gesprek dat men zal hebben met de sociale partners zo belangrijk dat ik daar veel begrip voor heb. Als u toch het kabinet van minister Demotte contacteert, zou u hem dan willen verzoeken om het antwoord op de vraag over de arbeidsduurvermindering in de gezondheidszorg over te zenden? Dat zou vermijden dat er morgen een staking is. Het gaat om agendapunt 16.

De **voorzitter**: We zullen hem de suggestie doen.

06.05 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de voorzitter, naar aanleiding van één van mijn vorige vragen aan minister Demotte was mij beloofd dat men mij bepaalde informatie die hij op dat moment niet had zou verzenden. Het ging om de netwerken van spoeddiensten die door de artsen georganiseerd worden. Tot op de dag van vandaag heb ik die informatie niet ontvangen. Ik wil dat toch graag in herinnering brengen. Dat vermijdt dat ik dan opnieuw een vraag moet stellen. Hij heeft mij gezegd dat hij me die datum zou doorgeven via e-mail. Ik heb daar nog altijd niets van gezien.

De **voorzitter**: Als ik een suggestie mag doen, het staat u vrij om rechtstreeks contact op te nemen met het kabinet.

06.06 Nahima Lanjri (CD&V): Dat is al gebeurd. Daarom doe ik even de suggestie dat u als voorzitter van de commissie misschien...

De **voorzitter**: Ik wil hem daaraan herinneren. U kunt natuurlijk zelf contact opnemen. Als hij afspraken daaromtrent niet nakomt, denk ik dat u in zekere zin verplicht bent om daar via parlementaire vragen en interpellaties op terug te komen. Ik zal de suggestie hoe dan ook nog eens herhalen.

06.07 Nahima Lanjri (CD&V): Het is eigenlijk niet de moeite om daar nog eens een vraag over te stellen, maar anders moet dat wel.

De **voorzitter**: Ik zal minister Demotte laten weten dat hij hier volgende week verwacht wordt om op alle vragen te antwoorden en hem gelijktijdig de twee suggesties doen.

07 Interpellatie van mevrouw Greta D'hondt tot de minister van Werk en Pensioenen over "de fiscale behandeling van bruggpensioen" (nr. 181)

07 Interpellation de Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "le traitement fiscal des prépensions" (n° 181)

07.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal daarover bijzonder kort zijn, maar daarom niet minder aandringend en combattief.

07.01 Greta D'hondt (CD&V): Le 28 novembre 2003, 6.000 personnes ont dénoncé la

Mijnheer de minister, eind november ben ik samen met een zesduizendtal mensen op straat gekomen om te protesteren tegen de fiscale discriminatie van de nieuwe bruggepensioneerden. Toen zijn delegaties van die betogers naar verschillende ministers getrokken. Uw collega Reynders heeft toen gezegd – enigszins tot mijn verwondering, want ik had dit antwoord veeleer van u verwacht – dat hij de fiscale discriminatie opnieuw in de regering ter sprake zou brengen. Dat zegt natuurlijk veel, maar het zegt ook niets. Meteen bent u waarschijnlijk ook van die betogers af, maar bij die mensen weerklonk dat antwoord wel op dat ogenblik. Een aantal weken nadien brengt mij dat tot een interpellatie aan u, mijnheer de minister.

U kent mijn stelling daarover, ik zal ze hier nog eens heel kort herhalen. Ik kan er met de beste wil van de wereld, en ondanks mijn hele grote bekommernis over het activeren van oudere werknemers, niet inkomen dat een fiscale maatregel, een lastenverlaging, doorgevoerd wordt met uitzondering voor die categorieën. Dit is eigenlijk zeggen: werklozen en nieuwe bruggepensioneerden – waarvoor ik interpelleer – verdienen een lastenverlaging niet, alle andere categorieën verdienen dat wel; men kan beter tot de andere categorieën behoren, want dan zouden zij ook recht hebben op de fiscale verlaging.

Mijnheer de minister, misschien prijzen sommigen zich wel gelukkig dat ze tot de categorie bruggepensioneerden behoren, maar vele anderen denken er totaal anders over. Hoe dan ook, ik vind de uitsluiting in se onrechtvaardig en ik vraag dus aan u als de sociale minister om niet voor minister Reynders onder te doen en zelfs iets concreter te zijn. Mijnheer de minister, is de regering bereid om op die maatregel terug te komen en de nieuwe bruggepensioneerden na 1 januari 2004 dezelfde fiscale behandeling te geven die zij aan andere categorieën geeft?

07.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, ik heb, om te beginnen, mijn collega Reynders daarover eigenlijk niet gehoord in de regering. Ik neem aan dat de interpretatie van mevrouw D'hondt juist is.

Het is inderdaad zo dat gehuwde gepensioneerden en mensen die reeds op brugpensioen zijn voor 2004, vanaf nu voor de belastingen behandeld zullen worden als alleenstaanden, dat wil zeggen volledig apart belast worden. Voor mensen die na 1 januari 2004 op brugpensioen gaan, blijft het bestaande belastingsstelsel op dit punt van kracht. Dat wil zeggen dat zij als bruggepensioneerden een belastingvoordeel hebben in vergelijking met de belasting op hun lonen.

Bruggepensioneerden van na januari 2004 zullen dus het bijkomend voordeel dat ontstaat voor gehuwde gepensioneerden en mensen die reeds op brugpensioen gingen vóór 1 januari 2004 niet krijgen. De reden daarvoor is van budgettaire aard. Zoals u weet, vormt de vermindering van de belastingen al een zeer zware budgettaire inspanning.

Normaal gesproken zullen deze mensen overigens op andere punten wel voelen dat de regering de belastingen verlaagt, onder meer wat betreft de tarieven. Vermits fiscaliteit echter niet tot mijn

discrimination fiscale dont sont victimes les nouveaux prépensionnés. Le ministre Reynders avait promis de soulever cette question au sein du gouvernement. Mon opinion à ce sujet est claire: il est injuste à mes yeux d'exclure certaines catégories de personnes du bénéfice d'un allègement des charges fiscales. Le gouvernement va-t-il mettre fin à cette discrimination?

07.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Le ministre Reynders n'a pas encore abordé cette question au sein du gouvernement.

A l'avenir, les pensionnés mariés et les prépensionnés d'avant 2004 seront imposés tout à fait distinctement. Le système d'imposition actuel reste d'application pour les prépensionnés d'après le 1er janvier 2004. Ils bénéficient donc bien d'un avantage fiscal en tant que prépensionnés mais ne peuvent prétendre au nouvel avantage. La situation budgétaire ne le permet pas.

Les nouveaux prépensionnés vont bien évidemment se rendre compte que le gouvernement réduit l'impôt dans d'autres domaines mais ceux-ci ne relèvent pas de ma compétence.

bevoegdheden behoort, kan ik u daaromtrent niet verder informeren.

07.03 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de minister, toen ik een klein jaar geleden bij de bekendmaking van het voornemen van de regering, daarop reageerde, kreeg ik van bij het begin het antwoord dat zij ook van een belastingverlaging genieten. Ik heb dat nooit betwist. Ik wil enkel zeggen dat hier bewust - weliswaar om budgettaire redenen - groepen niet het volume van belastingverlaging zullen krijgen die anderen wel krijgen. Ik kan niet anders dan herhalen dat ik dat het culpabiliseren van die groepen echt niet dienend vind, alsof zij zijdelings moeten worden bestraft omdat ze nieuwe bruggepensioneerden worden na januari 2004 terwijl we op dit ogenblik zelfs niet in staat zijn aan oudere werknemers werk te verschaffen. Wij zullen daarop blijven aandringen tot er licht in de duisternis schijnt. Voor deze interpellatie dien ik dus wel een motie in.

07.03 Greta D'hondt (CD&V): En excluant certains groupes du bénéfice d'une mesure fiscale favorable, on émet un signal négatif. Je continuerai à dénoncer cette approche et je déposerai une motion.

Motions Moties

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.
Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une motion de recommandation a été déposée par Mme Greta D'hondt et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu l'interpellation de Mme Greta D'hondt

et la réponse du ministre de l'Emploi et des Pensions,

demande au gouvernement

- de supprimer à partir du 01/01/04 la discrimination fiscale dont sont l'objet les prépensionnés et les chômeurs mariés;
- de ne plus instaurer, d'une manière générale, de nouvelles discriminations fiscales ou autres au détriment des personnes mariées."

Een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Greta D'hondt en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellatie van mevrouw Greta D'hondt

en het antwoord van de minister van Werk en Pensioenen,

vraagt de regering

- de fiscale discriminatie van gehuwde bruggepensioneerden en werklozen vanaf 01/01/04 ongedaan te maken;
- in het algemeen voortaan geen nieuwe fiscale of andere discriminaties voor gehuwden in te voeren."

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Annelies Storms, Greet van Gool et Danielle Van Lombeek-Jacobs et par M. Bruno Van Grootenbrulle.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Annelies Storms, Greet van Gool et Danielle Van Lombeek-Jacobs en door de heer Bruno Van Grootenbrulle.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.
Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

08 Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk en Pensioenen over "de pensioenen en de gestorte bijdragen voor regularisatie" (nr. 1181)

08 Question de Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "les pensions et les cotisations versées à titre de régularisation" (n° 1181)

08.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, eindelijk kan ik eens een vraag stellen over een tijdsvak waaraan ik zelf niet bewust heb meegewerkt. Hoe ouder men wordt,

08.01 Greta D'hondt (CD&V): Les fonctionnaires qui avaient rejoint le secteur privé dans les

hoe zwaarder men bepaalde zaken aanvoelt als discriminerend. Toen men mij het verhaal vertelde, was mijn eerste reactie dat een volledig pensioen een volledig pensioen is, en dat men niet meer kan hebben dan een volledig pensioen. Toen de betrokkenen echter moeizaam hun verhaal hadden gedaan, vond ik dat er toch iets in zat. Het gaat natuurlijk niet over rechten die voortvloeien uit jaren dat men gewoon heeft gewerkt. Als men de pensioenbreuk overschrijdt, wordt de loopbaan gereduceerd, onder meer gezien de eenheid van loopbaan.

Het gaat over personen die hun carrière zijn begonnen als ambtenaar, maar die niet lang ambtenaar zijn geweest en alleen in die periode, de jaren '50. Men had hun gezegd dat als zij bijbetaalden tot 15 loopbaanjaren als ambtenaar, terwijl zij er bijvoorbeeld 10 of 8 hadden, zij later die volle 15 jaar konden laten gelden als loopbaanjaren voor het ambtenarenpensioen. Die personen hebben toen bijbetaald. Het gaat niet om de hoge wedden in de ambtenarij en nadien ook niet in de privé-sector. Ik kan mij dus voorstellen dat zij zich in de jaren '50 financieel pijn hebben gedaan door 5 tot 7 jaar bijdragen bij te betalen om aan die 15 loopbaanjaren te komen.

Op het einde van hun loopbaan doen zij de volgende vaststelling. Er is eenheid van loopbaan en dus hebben zij te veel jaren gewerkt. Die jaren als ambtenaar worden uitgegomd of sterk afgezwakt. Ook van de bijdragen die zij hebben bijbetaald is er niets meer te zien, ook geen rente. In andere gevallen was er het systeem van de rente. Indien men speciale bijdragen had betaald, onder meer bij de hervorming van de bediendepensioenen, was er toch een rente. In deze gevallen is daarvan nooit sprake geweest.

Men kan de eenheid van loopbaan en de herleiding tot een vijfenveertigste verdedigen. Men kan echter moeilijk uitleggen dat men van dat extra bijgestorte geld zelfs geen rente ziet of dat men het bedrag niet kan terugkrijgen. Daarom wil ik deze vraag stellen. Het gaat niet over honderden; die groep is bij wijze van spreken immers aan het uitsterven. Het gaat over enkelen die zeer oud zijn geworden. Voor hen stel ik de vraag: waar is dat extra geld naartoe en waarom wordt daarop geen rente betaald? Als u die personen een zinnig antwoord kunt geven, vermijdt u dat zij politieke dommigheden zouden doen en zouden stemmen voor wie zij beter niet zouden stemmen.

08.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, het gaat inderdaad om een tijdvak van voor onze tijd. Mijn intuïtie zegt mij dat in de mate er hierover nog klachten zijn, deze meestal betrekking hebben op de overlevingspensioenen. Is dat niet zo? Het gaat dan toch om iemand op leeftijd?

08.03 **Greta D'hondt** (CD&V): Ja, om iemand die oud maar lucide is. Het gaat wel niet om een overlevingspensioen.

08.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: Voor de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen, was er geen enkele vorm van uitgesteld pensioen voor ambtenaren. Dat bestond niet. Een vast benoemd ambtenaar die zijn loopbaan voor het bereiken van zijn pensioenleeftijd beëindigde, kon zijn rechten op pensioen in de openbare sector ook niet vrijwaren door vrijwillig bijdragen te betalen. Wanneer een vastbenoemd ambtenaar zijn loopbaan beëindigde zonder recht te hebben op een pensioen van de

années 50 avaient été informés de la possibilité qui leur était offerte de cotiser à titre volontaire pour atteindre les quinze années de cotisation indispensables pour bénéficier des droits à la pension. A la veille de leur mise à la retraite, ils ont toutefois été informés qu'en vertu du principe de l'unité de carrière, ils dépassaient le nombre d'années de carrière requis. Les droits à la pension pour les années effectuées dans un service public et donc aussi les droits relatifs aux années pour lesquelles ils avaient cotisé volontairement ne devaient dès lors plus pris en considération. Cette situation a été ressentie comme très injuste, plus particulièrement parce que ces personnes n'avaient plus droit à aucune rente sur la base des cotisations volontaires.

Le ministre peut-il confirmer ces informations? Combien de personnes sont-elles concernées? Envisage-t-il de prendre des mesures?

08.04 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Avant la loi du 5 août 1978, il n'existait pas la moindre forme de pension différée pour les fonctionnaires. Un fonctionnaire nommé à titre définitif ne pouvait pas non plus préserver ses droits à la pension dans le secteur public

openbare sector, werden in toepassing van de wet van 5 augustus 1968 overdrachten uitgevoerd naar het stelsel van de werknemerspensioenen, zodat later in dat stelsel een werknemerspensioen toegekend kon worden voor de diensten als ambtenaar.

In het kader van de vroegere regelingen inzake de overlevingspensioenen van de openbare sector – koninklijke besluiten 254 en 255 van 12 maart 1936 – konden ambtenaren die hun loopbaan beëindigden zonder recht te hebben op een rustpensioen en die minstens 5 jaar dienst telden, onder bepaalde voorwaarden vrijwillig verder bijdragen blijven betalen, zodat bij hun overlijden aan de weduwen een overlevingspensioen van de openbare sector kon worden toegekend. Indien dergelijke valideringen plaatsvonden, kan nu nog bij het overlijden van de gewezen ambtenaar een overlevingspensioen van de openbare sector toegekend worden voor de dienstjaren gepresteerd als ambtenaar en voor de gevalideerde jaren. Wanneer de gewezen ambtenaar tijdens de gevalideerde jaren diensten gepresteerd heeft als werknemer, zullen die perioden aanleiding geven tot de toekenning van twee overlevingspensioenen, namelijk een in de ambtenarenregeling en een in de werknemersregeling. In dergelijke gevallen is het inderdaad mogelijk dat door het beginsel van de eenheid van loopbaan het overlevingspensioen in de werknemersregeling verminderd zal worden.

Eerst en vooral wijs ik erop dat dergelijke gevallen zich kunnen voordoen, maar dat zij vrij zeldzaam zijn. Verder betekent de toepassing van het principe van de eenheid van loopbaan per definitie dat steeds een of meerdere overlevingspensioenen voor in totaal een hele loopbaan worden toegekend. Bij lange loopbanen in een sector gebeurt het ook dat bepaalde perioden geen bijkomend pensioenvoordeel meer opleveren, omdat het maximumpensioen reeds bereikt werd. De afhoudingen die voor die periode gedaan werden, moeten dan beschouwd worden als bijdrage aan het solidariteitsstelsel. Hetzelfde geldt voor voormelde valideringen die geen bijkomend pensioenvoordeel opleveren.

Hoewel ik de ergernis van betrokkene zeer goed begrijp, zie ik niet hoe men dat geïsoleerd kan oplossen, tenzij men een breder debat start over de eenheid van loopbaan. Daar zijn misschien redenen voor. Er zijn er immers nog anderen die daarmee op hun neus lopen. Misschien kom ik eentonig over, maar ik meen dat de discussie over de eenheid van loopbaan ook past in het bredere debat van de einde-loopbaanproblematiek en het aanmoedigen van mensen om aan het werk te blijven.

en payant des contributions volontaires. Lorsqu'un fonctionnaire nommé à titre définitif terminait sa carrière sans pouvoir prétendre à une pension, des transferts étaient effectués vers le régime des pensions des travailleurs salariés.

Sous la réglementation précédente en matière de pensions de survie du secteur public, les fonctionnaires qui terminaient leur carrière sans avoir droit à une pension de retraite et qui comptaient au moins cinq années de service pouvaient verser des cotisations, de sorte qu'à leur décès, une pension de survie du secteur public pouvait être octroyée à la veuve. Si l'ancien fonctionnaire était un travailleur salarié pendant les années validées, la veuve avait droit à deux pensions de survie. Vu le principe de l'unité de carrière, il est possible que dans ce cas, la pension de survie dans le régime des travailleurs salariés diminue.

Il s'agit en l'occurrence de cas rares. L'application du principe de l'unité de carrière implique qu'une ou plusieurs pensions de survie sont toujours octroyées pour une seule carrière complète. Dans le cas d'une longue carrière dans un seul secteur, certaines périodes ne donnent pas droit à un avantage supplémentaire en matière de pension car la pension maximale a été atteinte. Les paiements "excédentaires" doivent alors être considérés comme des contributions au système de solidarité. Cela vaut également pour les cotisations supplémentaires qui n'apportent pas d'avantage supplémentaire en matière de pension.

Je comprends la contrariété des intéressés, mais je ne vois pas de solution immédiate. Le principe de l'unité de carrière a d'ailleurs sa place dans un large débat sur le problème de la fin de carrière.

08.05 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het debat over de eenheid van loopbaan moet inderdaad gevoerd worden in het kader van de pensioendiscussies omdat er bepaalde toestanden zijn gegroeid...

(Kamervoorzitter Herman De Croo komt binnen)

08.06 Herman De Croo: Mevrouw D'hondt, ik kom u een bloemetje brengen voor de ongelooflijke inspanningen die u vandaag doet. *(Applaus)*

Ik heb gezien dat u 15 vragen stelde vandaag.

08.07 Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, het zijn ook interessante vragen. Het is ook kwaliteit.

(...): Het bloemetje van u houdt ze dan nog te goed, mijnheer de minister.

08.08 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter van de Kamer, ik dank u.

De **voorzitter:** Mevrouw D'hondt, laat u vooral niet van de wijs brengen.

08.09 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, één positief antwoord van u zou dit ruimschoots compenseren.

Mijnheer de minister, we moeten het debat over de eenheid van loopbaan voeren. Men krijgt dat niet meer uitgelegd aan de mensen. Onze wetgeving dateert nog uit de tijd dat verschillende loopbanen veeleer een uitzondering waren dan de regel die ze nu geworden zijn.

Ik zal daarover vandaag niet langer het woord voeren. Ik ga mijn moed nog eens in beide handen nemen en proberen om de man te overtuigen met uw antwoord. Dat zal niet lukken, maar het feit dat er naar hem geluisterd wordt en dat hij een antwoord krijgt, zal wel voldoende zijn. Die man heeft 7 jaar lang zuurverdiend geld gegeven. Hij had een jong gezin. Het gaat hier niet over de eenheid van loopbaan. Ik kon hem heel goed uitleggen dat men niet meer dan 45/45 kan hebben. Hij zei dat hij daarvoor moeite had moeten doen en dat hij daarvan nu niets meer zag. Goed, met uw complimenten en met de bloemen zal ik proberen om hem een antwoord te geven.

08.10 Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, een zelfstandige die zoiets voorheeft, die heeft ook afgedragen.

08.11 Greta D'hondt (CD&V): Natuurlijk heeft hij afgedragen. Ik wil ook daarover heel graag eens een vraag stellen. Het gaat niet over het feit of het werknemers of zelfstandigen zijn.

08.12 Minister Frank Vandenbroucke: Ik wil maar zeggen dat hij niet alleen is. Het is erg pijnlijk, maar hij is niet alleen. Het zijn meestal mensen die een beetje zelfstandig geweest zijn. Zij hebben dat dikwijls voor. Ze hebben te veel jaren. Ze hebben dat ook betaald. Men moet dat dus wat breder stellen.

08.09 Greta D'hondt (CD&V): Il faut mener d'urgence le débat sur l'unité de carrière. La loi ne permet pas de dépasser 45 quarante-cinquièmes, même si des cotisations ont été payées.

08.12 Frank Vandenbroucke, ministre: De nombreuses personnes concernées, y compris des indépendants, se trouvent dans cette situation pénible.

08.13 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de minister, ik voer op dit

08.13 Greta D'hondt (CD&V):

ogenblik discussies met mensen met een gemengde loopbaan in de privé-sector en in het onderwijs. Aan hen krijgt men het nog veel minder uitgelegd. Daarom moet het debat over de eenheid van loopbaan echt eens gevoerd worden in verband met die verschillende pensioennoemers. De mensen tellen jaren op. Ze hebben altijd veel te veel, maar ze krijgen die jaren niet. Dat is de grootste frustratie die men zich kan voorstellen. In het onderwijs telt men met maanden. Die mensen moeten maanden optellen. In het werknemersstelsel telt men met jaren. Die mensen hebben altijd te veel jaren en ze voelen zich altijd bedrogen, alhoewel ze een zeer mooi pensioen hebben. Ze komen altijd klagen. Ze komen niet klagen over het bedrag, maar ze voelen zich onrechtvaardig beoordeeld.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Mevrouw D'hondt, u blijft aan het woord.

09 **Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk en Pensioenen over "de vergoedingen voor tijdscrediet en loopbaanonderbreking voor het personeel van de lagere overheden" (nr. 1182)**

09 **Question de Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "les indemnités de crédit-temps et d'interruption de carrière pour le personnel des pouvoirs subordonnés" (n° 1182)**

09.01 **Greta D'hondt (CD&V):** Mijnheer de voorzitter, nu blijf ik aan het woord; nu mag ik het niet opgeven.

Mijnheer de minister, ik zal het bijzonder kort houden. Hopelijk wordt dit antwoord positief. Vele collega's die de moed hebben nog te blijven en die een gemeentelijk mandaat uitoefenen zou u een groot plezier gedaan hebben door dat te regelen. De vraag is: waar staan wij nu? U hebt verdere besprekingen en overleg aangekondigd, maar waar staan wij nu inzake het voornemen van de regering – dat trouwens in de begroting ingeschreven is – om de premies voor loopbaanonderbreking en tijdscrediet te laten betalen door de lagere overheden? U wilde dat doen, met alle risico's die daaraan natuurlijk verbonden zijn, niet alleen voor de gemeentekas, maar ook omdat de gemeenten die kosten waarschijnlijk zullen verhalen op de mogelijkheden die geboden worden aan hun personeel om nog een loopbaanonderbreking of tijdscrediet aan te vragen. Als zij dat toch moeten toelaten – want dat behoort tot het statuut – gaat dat ten koste van de mensen die de personeelsleden die weg zijn vervangen. Die moeten daar dan dubbel voor werken, wat de solidariteit onder het personeel ook niet ten goede zal komen.

Ik heb geprobeerd via een amendement op de programmawet gedaan te krijgen dat minstens die gemeenten die wel hun loopbaanonderbrekers vervangen – en voor wie de oude redenering "het kost de federale overheid niets want er wordt een werkloosheidsvergoeding uitgespaard" opgaat – clementie zouden krijgen. Aan uw gelaatsuitdrukking zie ik echter dat dit nog een interpellatie of twee te vroeg is.

09.02 **Minister Frank Vandenbroucke:** Mijnheer de voorzitter, mevrouw D'hondt, in het overlegcomité van 5 november jongstleden werd besloten dat, vooraleer uitvoering zou worden gegeven aan artikel 31, hoofdstuk 5, titel 2 van de programmawet van 22 december 2003, er eerst een akkoord moest zijn tussen de federale overheid en de Gewesten en Gemeenschappen in het Overlegcomité. Het

J'ai eu les mêmes discussions avec des personnes ayant eu une carrière mixte dans le secteur privé et l'enseignement. Elles aussi se sentent traitées injustement.

09.01 **Greta D'hondt (CD&V):** Qu'en est-il de l'intention du gouvernement de faire payer par les pouvoirs subordonnés les primes accordées dans le cadre du crédit-temps et de l'interruption de carrière?

09.02 **Frank Vandenbroucke, ministre:** Le 5 novembre 2003, le Comité de concertation a décidé qu'avant l'exécution de la disposition de la loi-programme, un accord doit intervenir entre le

Overlegcomité besliste daarom een interfederale werkgroep op te richten. De eerste vergadering van die werkgroep zal plaatsvinden op 21 januari. Zodra die werkgroep tot een voorstel of tot een aantal voorstellen komt inzake de financiering van de loopbaanonderbreking voor statutair personeel, zal dat binnen het Overlegcomité besproken worden.

pouvoir fédéral et les entités fédérées. A cet effet, un groupe de travail interfédéral a été mis sur pied. Il se réunira pour la première fois le 21 janvier 2004. Dès que ce groupe aura formulé des propositions relatives au financement de l'interruption de carrière des travailleurs statutaires, le Comité de concertation procédera à leur examen.

09.03 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de minister, dat was niet echt het antwoord dat ik zocht. Ik zal voorlopig maar met die bloemen genoeg nemen.

09.03 Greta D'hondt (CD&V): C'est regrettable dans la mesure où les communes, qui connaissent des difficultés financières, bloquent actuellement les demandes d'interruption de carrière.

Dat is natuurlijk spijtig, mijnheer de minister. Ik getuig uit mijn persoonlijke ervaring. Lokaal houden wij nu vragen inzake loopbaanonderbreking tegen. Of dat de combinatie tussen gezin en arbeid en de verhoging van de arbeidsgraad en dergelijke ten goede zal komen, vraag ik mij echt af. Ik denk dat er gemeenten zijn die in een nog penibeler situatie zitten dan de mijne. Dat is echt ongelukkig, maar ja, het is zo. Aan mijn aandringen zal het niet liggen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Samengevoegde interpellaties van

- mevrouw Greta D'hondt tot de minister van Werk en Pensioenen over "de pensioenberekening voor de oudere werknemers" (nr. 185)

- mevrouw Greta D'hondt tot de minister van Werk en Pensioenen over "de pensioenuitkeringen en de 'drempelwaarde'" (nr. 186)

10 Interpellations jointes de

- Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "le calcul de la pension pour les travailleurs âgés" (n° 185)

- Mme Greta D'hondt au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "les pensions et la 'valeur seuil'" (n° 186)

10.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb een interpellatieverzoek ingediend inzake de pensioenberekening voor oudere werknemers omdat ik tijdens de bespreking van de programmawet een amendement had ingediend dat ertoe strekte de regeling recht te zetten zodat mensen die op oudere leeftijd werden ontslagen en opnieuw aan het werk gingen zonder werkloos te zijn geweest niet langer nadeel van het ontslag zouden ondervinden bij hun pensioenberekening. U verklaarde zich bereid mijn argument in overweging te nemen en aan deze problematiek iets te doen. U had beloofd mij het koninklijk besluit te bezorgen voor de programmawet moest worden goedgekeurd. Dat bleek moeilijker te zijn dan gedacht. Het was onmogelijk mij het koninklijk besluit voor de stemming te bezorgen. Ik betreur dat maar dit behoort tot de realiteit. Uw bereidheid om een oplossing uit te werken bleef echter overeind. Daarom hoop ik vandaag met mijn interpellatie een afdoend antwoord te krijgen zodat ik geen motie van aanbeveling moet indienen.

10.01 Greta D'hondt (CD&V): Lors de l'examen de la loi-programme, j'ai déposé un amendement visant à baser le calcul de la pension sur le dernier salaire perçu lorsque l'intéressé accepte un nouvel emploi, et ce pas uniquement lorsqu'il s'agit d'un chômeur de plus de 50 ans qui trouve un emploi, mais également lorsqu'il s'agit d'un travailleur de plus de 50 ans qui accepte un autre emploi moins bien rémunéré. Le ministre a répondu à l'époque qu'il était disposé à rechercher une solution. Quel est l'état d'avancement de la question?

De tweede interpellatie handelt over de drempelbedragen. Ook deze problematiek was reeds het voorwerp van een debat. De

Les montants seuils applicables

drempelbedragen evolueren mee met de pensioenstijgingen ten gevolge van de index. Dat levert geen problemen op. Op het ogenblik echter dat de pensioenen om een andere reden stijgen – de 1%-verhoging is daarvan een voorbeeld – stijgen de drempelbedragen niet automatisch mee. Dit heeft tot gevolg dat iemand die het drempelbedrag bijna bereikt heeft door een pensioenverhoging met 1% boven de drempelbedragen komt met talrijke gevolgen voor het inkomen. Omwille van de fiscaliteit kunnen sommige mensen uiteindelijk zelfs een lager pensioen ontvangen.

Deze maatregel heeft echter eveneens verregaande gevolgen voor het statuut in de gezondheidszorgen. Op die manier is het mogelijk dat mensen uit het bevoorrecht statuut gezondheidszorgen vallen en van de sociale franchise in de fiscale franchise terechtkomen zodat zij veel hogere gezondheidskosten zullen moeten dragen.

Mijnheer de minister, ik zal mij eveneens richten tot de minister van Sociale Zaken. Ik dring erop aan dat men zeer voorzichtig is op het ogenblik dat men een stijging van de pensioenen overweegt en niet vergeet andere wetgevingen aan te passen zodat het positieve effect dat men beoogt niet onmiddellijk wordt tenietgedaan. Met het huidige systeem heeft men water naar de zee gedragen. De overheid is haar geld kwijt. De gepensioneerden hebben aan het hogere pensioen alleen een slechter financieel statuut overgehouden zowel rechtstreeks in het pensioen als in afgeleide vorm in hogere gezondheidszorgen.

10.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw D'hondt, ik kan bevestigen dat ik, zoals beloofd tijdens het debat over de programmawet, een positief gevolg geef aan uw verzoek om het pensioennadeel weg te werken voor werkende vijftigplussers die een minderbetaalde baan aanvaarden. Het ontwerp van koninklijk besluit werd voor advies geagendeerd op het beheerscomité van de Rijksdienst voor Pensioenen op 26 januari. Er is nu dus wel een tekst. Ik had inderdaad wat problemen met de eerste versie van de tekst.

Het voorstel dat daar zal worden besproken, voorziet erin dat het dagelijkse forfaitaire loon in de plaats van het minder gunstige werkelijke loon wordt gesteld wanneer de werknemer, nadat hij werd ontslagen, een voltijdse of een deeltijdse tewerkstelling aanvaardt waarvan het loon lager ligt dan het loon van zijn vorige tewerkstelling. Hiertoe moet aan de volgende voorwaarden zijn voldaan. De werknemer moet de leeftijd van 50 jaar hebben bereikt op het ogenblik dat hij de tewerkstelling aanvaardt. De aanvaarde tewerkstelling moet ten minste het equivalent zijn van de vorige tewerkstelling om de overgang van voltijds naar deeltijds hiermee niet te vermengen. Het gaat om tijdvakken van tewerkstelling die na 30 juni 2001 zijn gelegen. Het bewijs dient te worden geleverd dat hij gedurende minstens 20 jaar als werknemer was onderworpen. Voor ieder van die jaren moet worden aangetoond dat het een tewerkstelling betrof die met 1/3 van een volledige tewerkstelling overeenstemt. Door het invoegen van deze bepalingen in het algemeen reglement van de pensioenregeling voor werknemers worden aan deze categorie van werknemers dezelfde rechten toegekend als aan werklozen die een lager bezoldigde tewerkstelling aanvaarden om aan de werkloosheid te ontsnappen.

dans le cadre des pensions n'augmentent pas automatiquement lors d'une majoration de 1% des pensions. Une majoration de 1% implique dès lors souvent une réduction du montant effectif de la pension. En outre, de nombreuses personnes perdent souvent, de ce fait, le statut avantageux dont elles bénéficient dans le cadre du calcul des coûts en matière de soins de santé. Le régime fiscal se substitue dans ce cas au système de la franchise. Lors d'une augmentation des allocations, le ministre estime-t-il que la valeur seuil doit être augmentée de manière équivalente?

10.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Le projet d'arrêté royal figure à l'ordre du jour du comité de gestion de l'Office national des pensions du 26 janvier 2004.

La proposition tend à remplacer le salaire réel moins avantageux par une rémunération journalière forfaitaire lorsque le travailleur, après qu'il a été licencié, accepte un emploi à temps plein ou à temps partiel dont le salaire est inférieur à celui de son précédent emploi.

Il convient de satisfaire à différentes conditions pour bénéficier de cette mesure. Le travailleur doit avoir atteint l'âge de cinquante ans au moment où il accepte l'emploi en question. Celui-ci doit être au moins équivalent à son emploi précédent pour éviter toute confusion avec la transition du temps plein vers le temps partiel. Il s'agit de périodes d'emploi postérieures au 30 juin 2001. La preuve doit être rapportée que l'intéressé a été employé pendant au moins vingt

Ik zal dus mijn engagement uitvoeren. Ik wil echter herhalen hetgeen ik u toen in de wandelgangen van de Kamer heb gezegd. Ik denk dat de hele regeling die ik heb geïntroduceerd, en niet zozeer uw amendement daarop, in het kader van het debat over het einde van de loopbaan opnieuw moet worden bekeken. De vraag rijst immers of het op langere termijn aangewezen blijft een derde van de loopbaan te immuniseren, zoals we nu eigenlijk doen. Als we ervan uitgaan dat mensen langer zullen werken, krijgt men tussen 50 en 65 jaar eventueel een volledig geïmmuniseerde periode. Dat is dan in dat langeretermijnperspectief misschien weer niet aangewezen.

De gecumuleerde financiële weerslag van de hele maatregel is in 2004 858.000 euro, in 2010 2.183.000 euro, in 2015 3.394.000 euro, in 2020 4.604.000 euro en in 2025 5.815.000 euro. Dit zijn natuurlijk zeer ruwe ramingen voor de verder afgelegen periodes.

ans. Pour chacune de ces années, il faut prouver qu'il s'agissait d'un emploi correspondant à un tiers d'un emploi à temps plein. Grâce à ces dispositions, cette catégorie de travailleurs peut prétendre aux mêmes droits que les chômeurs qui acceptent un emploi moins bien rémunéré pour échapper au chômage.

Je respecterai mon engagement. Je pense que toute la réglementation que j'ai présentée, et non l'amendement de Mme D'hondt y afférent, doit être réexaminée lors du débat sur la fin de carrière. La question se pose en effet de savoir si, à plus long terme, l'immunisation d'un tiers de la carrière reste indiquée. Si nous partons du principe que les gens travailleront plus longtemps, une période totalement immunisée entre 50 et 65 ans sera éventuellement prévue.

L'impact financier cumulé de l'ensemble de la mesure s'élève à 858.000 euros en 2004, à 2.183.000 euros en 2010, à 3.394.000 euros en 2015, à 4.604.000 euros en 2020 et à 5.815.000 euros en 2025. Pour les périodes plus lointaines, ces estimations sont évidemment approximatives.

10.03 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de minister, ik zou van u graag het deel van uw antwoord met betrekking tot het cijfermateriaal krijgen. Ik dank u voor uw engagement. Aangezien het op 26 januari op de RVB komt, zal ik tot dan geduld uitoefenen. Ik zal dus wat betreft deze interpellatie geen motie indienen. Ik hoop dat de RVB een positief antwoord zal geven en ik ben blij dat we al zover zijn dat die discriminatie zal worden opgeheven.

Er blijft inderdaad nog het fundamenteel probleem van de loopbaan en het aanrekenen van de loopbaan voor pensioenen. Dat is dan het debat dat we ten gronde moeten voeren over hoe lang een pensioenloopbaan moet zijn.

Het is volgens mij goed om, alvorens het fundamentele debat aan te gaan, dergelijke zaken die vervelende reacties kunnen uitlokken, eerst recht te zetten.

Ik dank u voor het werk dat tot nu toe al werd verricht en hoop dat we eind deze maand de eindmeet bereiken.

10.03 Greta D'hondt (CD&V): Dans la mesure où cette question sera abordée le 26 janvier par l'ONP, je ferai encore preuve d'un peu de patience et je ne déposerai pas de motion. Je me réjouis d'entendre qu'il sera mis un terme à la discrimination. Il reste le problème de la durée de la carrière qui doit être abordé dans le cadre d'un débat de fond. Je remercie le ministre pour le travail fourni jusqu'à présent.

10.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: Wat de drempelbedragen betreft, gaat het eigenlijk om twee verschillende kwesties. Zo hebben mijn medewerkers het tenminste begrepen. Een eerste probleem: kan het zijn dat het feitelijke netto pensioen plotseling daalt na een verhoging omdat men bijvoorbeeld aan 3,55% inhouding van het RIZIV wordt onderworpen? Een tweede probleem: kan het zijn dat men ten gevolge van pensioenverhogingen buiten index plotseling niet meer in aanmerking komt voor een WIGW-statuuat, een bepaalde schijf in de maximumfactuur, enzovoort? Eigenlijk zijn het twee verschillende problemen.

Het eerste probleem, de inhouding van 3,55% voor de ziekteverzekering, is eigenlijk geen groot probleem, maar misschien een psychologisch probleem. Er is inderdaad bepaald dat relatief geringe verhogingen van het pensioen er niet kunnen toe leiden dat het pensioen daalt. In de reglementering is ingeschreven dat de inhouding niet tot gevolg mag hebben dat het globale maandbedrag van de wettelijke en buitenwettelijke pensioenen wordt verminderd tot een bedrag dat lager is dan 1.295,28 euro voor gerechtigden met gezinslast en 1.092,93 euro voor andere gerechtigden. De mensen zijn dus beschermd tegen een daling door die drempel. Dat verhindert echter niet dat zij eventueel een bepaalde verhoging buiten index niet zien. Het is wel zo dat ik dat bedrag als minister van Sociale Zaken nog een klein beetje heb verhoogd op het einde van 2002 of begin 2003 omdat ik bezig was met een beleid van welvaartsvastheid. Om te vermijden dat te veel mensen in een situatie zouden komen waarin zij daarvan niets zouden merken, heb ik dat bedrag iets laten verhogen. Het is altijd zo geweest dat het pensioen niet plots kan dalen omdat men boven de drempel komt waar de 3,55% geldt. Er is in deze wel een administratieve complicatie. Mijn opvolger zit daar echter aan de sleutel. In het samenspel tussen RIZIV en RVP maakt het RIZIV met vertraging melding van het feit dat men recht heeft op een terugstorting. Ik vind dat persoonlijk wel ergerlijk, maar men heeft daar in mijn periode geen oplossing voor gevonden. Ik heb ook pas eind 2002 bij het RIZIV aangekaart dat dit een vervelend probleem was. Mensen moeten wachten en krijgen na een tijd het geld terug waardoor ze feitelijk hun netto pensioen houden. Dat leidt tot zeer veel ergernis. Dat zult u wel weten. Dat is een administratief probleem dat u met de heer Demotte moet bespreken en ik moet dat samen met de heer Demotte trachten te regelen.

Een tweede punt zijn de drempelbedragen in het algemeen. Ik heb geprobeerd om nooit meer zwartwitsituaties te creëren zoals die traditioneel en historisch bestaat in het WIGW-statuuat.

Men gaat plotseling boven de grens en men heeft geen enkel voordeel meer. Dat is niet goed. We moeten op lange termijn proberen van dergelijke dingen af te geraken. Dat is de reden waarom bijvoorbeeld in de regeling van de maximumfactuur er verschillende trappen zijn. Iemand die van trap verhoogt, is nog altijd beschermd en zal nog altijd bescherming krijgen in het systeem van de maximumfactuur, zij het dat de bescherming iets lakser wordt.

U hebt wel een punt als u zegt dat men door een verhoging van trap van het onmiddellijke terugbetalingssysteem kan vallen in het tragere terugbetalingssysteem. Dat is eigenlijk wel juist. Het zou natuurlijk goed zijn dat het tragere terugbetalingssysteem op termijn voor meer mensen werd omgezet in een snel terugbetalingssysteem: dan zou

10.04 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Deux problèmes différents se posent en ce qui concerne les montants seuils. La pension nette peut-elle baisser à la suite d'une augmentation, par exemple parce que la cotisation à l'INAMI s'élève de ce fait à 3,55%? Et est-il possible qu'en conséquence d'augmentations des pensions hors index, certaines personnes ne peuvent plus bénéficier du statut VIPO et d'une tranche du maximum à facturer?

Le prélèvement de 3,55% dans le cadre de l'assurance-maladie constitue avant tout un problème d'ordre psychologique. Des augmentations relativement réduites de la pension ne peuvent se traduire par une diminution effective. Le montant mensuel total des pensions ne peut être inférieur à 1.295,28 euros pour les ayants droit avec charge de famille et 1.092,93 euros pour les autres. Ceci n'exclut toutefois pas qu'une augmentation déterminée hors index passe inaperçue. Pour éviter ce problème, j'ai relevé quelque peu le montant lorsque j'étais ministre des Affaires sociales.

Il se pose toutefois une complication administrative dont mon successeur est responsable. L'INAMI signale tardivement à l'ONP le droit à un remboursement, ce qui est fâcheux. J'ai signalé le problème fin 2002 auprès de l'INAMI, mais je n'ai pas trouvé de solution. Les intéressés doivent patienter un certain temps avant d'obtenir leur remboursement. Ils conservent donc leur pension nette. Je chercherai une solution en collaboration avec le ministre Demotte.

J'ai tenté d'éviter des situations trop tranchées telles que celles rencontrées dans le cadre du statut VIPO. Il n'est guère agréable de perdre subitement tous les avantages parce que l'on dépasse le plafond. Pour éviter cela, il existe différents paliers au

dat probleem er niet zijn. Ik denk dat u dat ook met de heer Demotte moet bespreken, maar daar hebt u ongetwijfeld een punt. Ik heb in de voorbije periode geprobeerd om een aantal grensbedragen te verhogen, parallel met de welvaartsaanpassingen. Een ander grensbedrag dat ik nogal significant heb verhoogd, is dat wat uitmaakt of men gezinshoofd is of niet in de invaliditeit. Het toegelaten inkomen van de partner waardoor men van gezinshoofd naar samenwonende kantelt, heb ik verhoogd omdat anders zeer veel mensen plotseling zouden vaststellen dat ze dankzij een kleine pensioenverhoging van hun partner geen gezinshoofd meer waren als invalide, maar wel samenwonende. Ik heb die grenzen parallel verhoogd, maar men kan nooit uitsluiten dat er nog mensen in dat geval zijn. Dat is een bijzonder moeilijke kwestie, vermits we met die drempelbedragen werken.

sein du système du maximum à facturer. Celui qui passe à un palier supérieur, reste protégé mais peut passer d'un système de remboursement immédiat à un système plus lent. Ce problème peut être résolu en convertissant à terme le système de remboursement lent en un système plus rapide pour un plus grand nombre de personnes. Mme D'hondt devrait également aborder cette question avec M. Demotte.

J'ai tenté de relever un certain nombre de plafonds en parallèle avec les adaptations au bien-être. Je songe au revenu autorisé qui détermine si une personne invalide est chef de ménage ou non. Si je n'avais pas augmenté ce montant, de nombreuses personnes auraient dû constater qu'en raison d'une faible augmentation de la pension de leur partenaire, elles devenaient cohabitantes et perdaient leur statut de chef de ménage. Etant donné que nous utilisons des seuils, je ne puis vous garantir que personne ne perdra le statut de chef de ménage.

10.05 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de minister, het zou mij al een groot genoegen doen, mocht u inderdaad verder blijven aandringen dat de transmissie van gegevens tussen RVP en RIZIV iets vlugger gebeurt, zodat ook dat ongenoegen van de mensen al kan weggewerkt worden. Finaal blijft het voor hen inderdaad financieel dikwijls neutraal, maar zij hebben het wel moeilijk met de tijd die daartussen verloopt.

10.05 Greta D'hondt (CD&V): J'espère que le ministre continuera d'insister pour que les données soient transmises rapidement entre l'ONP et l'INAMI. Le résultat financier demeure fréquemment inchangé mais les gens n'aiment pas attendre longtemps.

Wat de drempelbedragen betreft, daar aarzelde ik zelf ook. Ik heb toen bij de diensten van de ziekenfondsen laten navragen of ik mij niet vergiste met die drempelbedragen en van de sociale franchise of de sociale maximumfactuur in de fiscale terechtkwam. Men heeft mij inderdaad moeten bevestigen dat in de gevallen die ik voorlegde, het inderdaad gebeurde. Dat is niet te verklaren aan die mensen. Wanneer men een grote slag slaat en een grote verhoging heeft, dan weet men waar men voor staat. Bij de gevallen die ik kende ging het om die laatste 1% verhoging en daar wordt het dus zeer moeilijk om uit te leggen dat men in de gezondheidszorg slechter af is. Het gaat dan om oudere mensen met stijgende facturen. Vandaar dat ik ook aan minister Demotte de vraag zal stellen om daar ook iets aan te doen. Dit mag niet het gevolg zijn van een kleine verhoging van kleine pensioenen, want dat lijkt mij niet correct.

Tout d'abord, j'ai moi-même eu quelques hésitations en ce qui concerne les seuils mais après m'être informée, j'ai constaté que je ne m'étais pas trompée. Toute personne qui perçoit soudainement une pension plus élevée, est confrontée à des problèmes sur le plan des soins de santé. Allez expliquer cela à des personnes dont la pension a été majorée d'un pour cent. Il s'agit en l'espèce de personnes âgées dont les factures augmentent. Je demanderai à M. Demotte de remédier au problème.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Werk en Pensioenen over "de afschaffing van de stempelcontrole" (nr. 1198)

11 Question de Mme Nahima Lanjri au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "la suppression du contrôle de pointage" (n° 1198)

11.01 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het regeerakkoord voorziet in de afschaffing van de stempelcontrole, na overleg met de Gewesten. Dit zou dus moeten gebeuren in samenspraak met de Gewesten. Deze materie werd ondertussen ook behandeld op de werkgelegenheidsconferentie.

Mijn vragen hieromtrent zijn de volgende.

Hoever staan de gesprekken met de Gewesten? De bedoeling is immers om de stempelcontrole af te schaffen en te vervangen door een intensievere begeleiding. Wat houdt een intensievere begeleiding in? Vanaf wanneer zijn voor u de condities vervuld opdat de stempelcontrole kan vervallen? Wat houdt de actieve begeleiding in op het terrein? Wanneer wordt de stempelcontrole afgeschaft en wanneer wordt de nieuwe actieve begeleiding operationeel?

Wat zal er nadien gebeuren met de ambtenaren die zich bezighouden met de stempelcontrole? Zullen zij andere taken krijgen?

Via deze concrete vragen wens ik enig zicht te krijgen op de manier waarop de zaken evolueren. Uit een enquête van Het Nieuwsblad is immers gebleken dat heel wat werklozen, enkel omdat de afschaffing van de stempelcontrole was aangekondigd, vrezen hun recht op werkloosheidsvergoeding te verliezen en actiever te worden gevolgd. Ik las dat u zelf ook al op de enquête had gereageerd.

11.02 Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Lanjri maakt een koppeling tussen twee dossiers die inderdaad op een bepaalde manier aan elkaar moeten worden gekoppeld, namelijk het dossier van de intensieve begeleiding enerzijds en het dossier van de stempelcontrole anderzijds.

Ik hoop dat ik mij nooit verkeerd heb uitgedrukt, maar wij hebben nooit gezegd dat we de stempelcontrole enkel kunnen afschaffen als er een veel intensievere begeleiding van de werkzoekenden is door de Gewesten, die deze begeleiding tot taak hebben. Dat hebben wij niet gezegd. Wél is het zo dat, als er naar alternatieven voor de stempelcontrole wordt gezocht, ze misschien kunnen worden gevonden door de werkzoekenden – in plaats van ze naar een louter administratieve handeling te sturen – bijvoorbeeld te vragen regelmatig contact te hebben met bemiddelingsdiensten. Het alternatief kan dus worden geplaatst in het kader van activering en begeleiding. Wij hebben echter niet gezegd dat we de stempelcontrole niet zullen afschaffen als de Gewesten niet veel meer mensen begeleiden. Dat hebben we nooit gezegd, tenzij ik mij ooit verkeerd heb uitgedrukt.

Ik scheid de twee aspecten van uw vraag in mijn antwoord.

11.01 Nahima Lanjri (CD&V): L'accord de gouvernement prévoyait la suppression du pointage qui devait faire place, en concertation avec les Régions, à une politique de placement et d'accompagnement des chômeurs plus active. Des accords ont déjà été conclus à ce sujet lors de la conférence sur l'emploi. Il était prévu d'abroger l'article 80.

Où en est la concertation avec les Régions? Que faut-il entendre exactement par accompagnement plus actif? Quand le pointage sera-t-il supprimé? Les fonctionnaires concernés se verront-ils confier ultérieurement d'autres tâches?

11.02 Frank Vandenbroucke, ministre: Mme Lanjri lie deux dossiers: celui de l'accompagnement intensif et celui du pointage. Je n'ai jamais dit que ce contrôle ne serait supprimé que si les Régions accompagnent plus intensivement les demandeurs d'emploi. Toutefois, des contacts réguliers avec les services de placement pourraient remplacer le pointage. Activation et accompagnement sont des mots-clé.

Il a été convenu avec les Régions d'intensifier substantiellement les efforts en matière d'accompagnement des demandeurs d'emploi. Je ne vais pas donner lecture de l'intégralité du texte de la conférence sur l'emploi mais je puis vous remettre les documents dont je dispose. Les gouverne-

Er werd inderdaad een afspraak gemaakt met de Gewesten om de inspanningen inzake begeleiding van werkzoekenden aanzienlijk te intensifiëren. Ik zal u niet de hele tekst van de werkgelegenheidsconferentie citeren want dat zou te veel tijd in beslag nemen. Ik wil u wel mijn documenten in dat verband overmaken.

Eigenlijk was er een principieel engagement om tegen het jaar 2006 te komen tot de situatie dat er voldoende individuele trajectbegeleidingen waren en dat alle werkzoekenden daarop een beroep zouden kunnen doen. De vraag is natuurlijk wat de concrete engagementen van de deelregeringen zijn op korte termijn. Dat ligt een beetje verschillend van entiteit tot entiteit. Zij hebben allemaal beloofd om bijkomende inspanningen te doen inzake begeleiding.

De Waalse regering garandeert dat aan elke werkzoekende een begeleiding wordt aangeboden en wil ook haar acties inzake gepersonaliseerde begeleiding versterken. Men zal 10.000 bijkomende individuele trajecten realiseren in Wallonië in 2004. De Vlaamse regering engageert zich om tegen eind 2004 aan alle werkzoekenden vanaf drie maanden een begeleidingsgarantie te geven. Op korte termijn zal zij ook de bestaande stock van werkzoekenden van meer dan 5 jaar oproepen en een passend aanbod inzake begeleiding, opleiding of werkervaring doen.

De Brusselse regering zal het aantal individuele trajecten gevoelig verhogen. Zo zal onder andere een individueel traject worden uitgewerkt voor 4.300 jongeren. Daarnaast zal een bijzondere inspanning worden gedaan om het opleidingsaanbod in Brussel uit te breiden, onder andere door het aanbod inzake Nederlandse taalopleidingen te vergroten. De Duitstalige Gemeenschap heeft ook engagementen genomen.

Wat de afschaffing van de stempelcontrole betreft, denk ik inderdaad dat wij een alternatief zouden moeten formuleren voor stempelcontrole. Dat is een nuttig in het kader van een activerend beleid. Op de Ministerraad is afgesproken dat wij tegen medio februari een voorstel van stappenplan indienen. De RVA is dit momenteel aan het voorbereiden.

Stempelcontrole wordt, zoals u zelf heeft aangegeven, verricht door gemeentelijke ambtenaren. De betrokken ambtenaren zijn gemeentelijke ambtenaren en aldaar wordt beslist welke nieuwe taken hen worden toegewezen. Dat ligt volgens mij volledig binnen de bevoegdheid van de gemeenten. De facto leidt deze actie, op voorwaarde dat de gemeente geen enkele taak behoudt in het vernieuwde verhaal, tot een verlichting van de gemeentelijke administratieve belasting. Wij zullen hier dus het omgekeerde doen van datgene waarover wij meestal kritische bedenkingen krijgen, namelijk nieuwe lasten opleggen aan de gemeenten.

11.03 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de minister, waarschijnlijk zullen een aantal mensen in mijn omgeving en ik het dan verkeerd begrepen hebben, maar ik had min of meer verstaan dat er een zekere koppeling was en dat er pas over een echte afschaffing van die stempelcontrole sprake kon zijn als er een actieve bemiddeling in de plaats zou komen. U stelt ook voor, als een van de alternatieven, dat er ook meer trajecten zouden komen. Dat komt er dus in elk

ments des entités fédérées se sont engagés à offrir à tous les demandeurs d'emploi des accompagnements individuels suffisants d'ici à 2006.

Les engagements souscrits par les gouvernements fédérés pour le court terme varient d'un gouvernement fédéré à l'autre mais la ferme volonté d'organiser un meilleur accompagnement est bien présente. Le gouvernement wallon va personnaliser l'accompagnement. En 2004, 10.000 parcours individuels supplémentaires seront réalisés.

Le gouvernement flamand et la Communauté germanophone veulent donner, d'ici à 2004, une garantie d'accompagnement à toute personne à la recherche d'un emploi depuis trois mois. Par ailleurs, les demandeurs d'emploi depuis plus de cinq ans recevront en Flandre une offre appropriée en matière d'accompagnement, de formation et d'expérience professionnelle. Le gouvernement bruxellois, quant à lui, reverra sensiblement à la hausse le nombre de parcours individuels.

La suppression du pointage fait effectivement partie de la politique d'activation. Il a été convenu au Conseil de ministres d'arrêter pour la mi-février un plan échelonné que l'ONEm prépare actuellement.

11.03 Nahima Lanjri (CD&V): Je pensais que la suppression du pointage s'accompagnerait d'une forme de placement. N'appartient-il pas au gouvernement fédéral de prendre des initiatives en vue d'un accompagnement sur mesure? Le

geval. U zegt ook dat er vanaf medio februari een nieuw stappenplan komt. Is dat nog maar een stappenplan, of wordt dan die stempelcontrole afgeschaft?

ministre pourra-t-il préciser, à la mi-février, quand le pointage sera supprimé?

11.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: Een stappenplan wil zeggen dat wij nog wel wat etappes...

11.05 **Nahima Lanjri** (CD&V): U hebt er momenteel nog geen zicht op wanneer die stempelcontrole wordt afgeschaft?

11.06 Minister **Frank Vandenbroucke**: Neen

11.07 **Nahima Lanjri** (CD&V): Heel veel mensen blijven in het ongewisse. In de Vlaamse Gemeenschap werd er onder meer gezegd: laten wij die stempelcontrole bijvoorbeeld vervangen door een bezoek aan de werkwinkel. Dat zijn zaken waarover men kan discussiëren. De vraag is of een bezoek aan een werkwinkel zoveel meer betekent.

Als dat beperkt blijft tot een bezoek en als er geen echte intensieve begeleiding is, dan meen ik dat dit niets oplevert. Ik heb nu reeds gehoord dat de mensen van de VDAB of van de Werkwinkel wel van goede wil zijn, maar dat zij het aantal eenvoudigweg niet aankunnen. Zij komen er niet toe echte begeleiding op maat te geven. Ik vraag mij af of er ook vanuit de federale regering op het aspect van die begeleiding niet ingegaan moet worden tijdens de contacten met de Gewesten. Kunnen er inzake die begeleiding op maat initiatieven genomen worden?

Wanneer u zegt dat u medio februari met een stappenplan komt, zal u ons op dat moment kunnen zeggen wanneer de stempelcontrole wordt afgeschaft?

11.08 Minister **Frank Vandenbroucke**: De eigenschap van een goed stappenplan is normaal gezien dat de laatste stap een datum krijgt. Wij hebben dat stappenplan nog niet afgewerkt. Ik kan u dat dus nog niet zeggen. Ik ga ervan uit dat we moeten kunnen aangeven binnen welke timing we werken.

Ik heb mij waarschijnlijk slecht uitgedrukt waardoor u de indruk hebt dat ik gezegd heb dat er eerst veel meer begeleiding moet zijn vooraleer we de stempelcontrole kunnen afschaffen. Ik denk wel dat als je iets zinvol in de plaats wil stellen, je het moet zoeken in het kader van het begeleidingsbeleid. We gaan dan de richting uit waarbij de werkzoekende contact moet hebben met de Werkwinkel. Ik durf vandaag niet zeggen of dit goed is. We moeten daarover verder nadenken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11.08 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Le plan par étapes n'étant pas définitivement arrêté, je ne peux pas encore avancer de date. Je suis convaincu que si l'on veut substituer au pointage une mesure appropriée, il faudra mettre en place un accompagnement intensif.

12 Vraag van mevrouw **Greta D'hondt** aan de minister van Werk en Pensioenen over "de maatregelen voor oudere werknemers" (nr. 1200)

12 Question de Mme **Greta D'hondt** au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "les mesures destinées aux travailleurs âgés" (n° 1200)

12.01 **Greta D'hondt** (CD&V): Mijnheer de minister, de vorige regering heeft een aantal maatregelen genomen voor de

12.01 **Greta D'hondt** (CD&V): Le gouvernement précédent a pris

hertewerkstelling of het aan het werk houden van 55-plussers, dit vanuit de oprechte bekommernis die ook de onze is, namelijk dat wij wat dat betreft aan het staartje van Europa bengelen. Het is in eenieders belang dat wij proberen om met al de middelen waarover we beschikken, het tij te keren.

Net zoals collega Vervotte zopas heeft opgemerkt, is het goed om, wanneer we nieuwe debatten opstarten, ook nakijken welke resultaten de maatregelen die tot nu toe werden genomen, hebben opgeleverd. Vandaar dat ik een aantal van die maatregelen in mijn vraag opgenomen heb, met de bedoeling van u te vernemen in welke mate zij eigenlijk succes gehad hebben en de vooropgestelde doelstelling werd gerealiseerd.

De eerste maatregel bestond uit de flexibele werkregelingen, zoals het halftijds brugpensioen, het tijdskrediet en de landingsbanen. Hoeveel personen daarop een beroep hebben gedaan, vinden we in de publicaties van de RVA. Dat zijn de nuchtere cijfers. Mijnheer de minister, sommige van de maatregelen waren geen succes. Hoe evalueert de regering die maatregelen, die eigenlijk bedoeld waren om werknemers langer aan het werk te houden en de breuk te vermijden in de loopbaan van een werknemer: eerst voltijds werken en nadien niet meer werken? Ik heb het over de deeltijdse banen en de landingsbanen.

Ten tweede maatregel bestond uit outplacementregelingen. De heer Bonte heeft daar zojuist al een vraag over gesteld. Als ik uw antwoord aan collega Bonte goed begrepen heb, dan is het zo dat wij daaromtrent nagenoeg over geen gegevens beschikken. Voor zover ik weet, houdt Sevora, toch een niet onbelangrijke sector, die gegevens wel bij. Misschien bewaren andere sectoren ook gegevens daaromtrent. Ik vroeg mij dan ook af of het niet de moeite zou lonen om die gegevens via de sociale bemiddeling of via de NAR te verzamelen. In zover dit mogelijk is, zouden we dan bij extrapolatie kunnen zien wat de maatregelen hebben opgebracht.

Uiteindelijk gaat het om een heel belangrijk gegeven, om niet te zeggen de sleutel om te voorkomen dat mensen die het slachtoffer worden van herstructureringen, sluitingen en faillissementen, in de werkloosheid terechtkomen en er blijven tot aan de pensioenleeftijd. Ik geloof heel erg in de regelingen van tewerkstellingscellen en outplacement. Men heeft mij echter altijd geleerd dat het geloof zonder te werken dood is.

Daarom moeten wij weten welke resultaten er zijn. De financiële en menselijke input is ook niet gering. Maar goed, ik zal het moeten stellen met het antwoord dat u aan collega Bonte hebt gegeven. Ik stel voor dat wij eens navraag doen bij instellingen die ons op weg zouden kunnen helpen naar een eerste, zij het gedeeltelijke, evaluatie.

Thans kom ik tot de kortingen op de bijdragen voor de sociale zekerheid die werden ingevoerd om oudere werknemers aan het werk te houden of opnieuw aan het werk te zetten. De voorbije dagen heb ik voorstellen gehoord dat voor bijna iedere oudere werknemer de sociale bijdragen zouden worden kwijtgescholden. U weet dat ik een orthodoxe verdediger ben van de sociale zekerheid. Van bepaalde belangrijke groepen in de samenleving hoor ik dat zij de oudere

des mesures visant à maintenir les travailleurs de plus de 55 ans plus longtemps en activité ou à les faire retravailler. Il le fallait car, dans ce domaine, la Belgique est à la traîne en Europe.

Comment le ministre évalue-t-il le succès du crédit-temps et des "emplois d'atterrissage"? Nous ne disposerions d'aucune donnée sur le reclassement mais le Cefora en posséderait. Est-il malgré tout possible de collecter des informations, éventuellement par le biais du CNT, car l'investissement financier et humain dans ce système n'est pas mince? Des réductions spéciales des cotisations de sécurité sociale ont été prévues pour les travailleurs âgés. Quel a été l'impact de cette mesure? L'ajustement du calcul de la pension en fonction de la situation des chômeurs âgés a-t-il eu un effet stimulant?

On a relevé l'âge minimum requis pour bénéficier du statut de chômeur âgé. Le nombre de prépensionnés s'est réduit ces derniers temps mais le nombre de chômeurs âgés continue d'augmenter. Cette mesure s'est-elle avérée utile?

werknemers bijna gratis zouden willen hebben. Ik heb toch vragen daarbij. Kan er een benaderende evaluatie worden gemaakt van wat dat ons heeft opgeleverd aan behoud van tewerkstelling of aan hertewerkstelling van werklozen?

Ik kom tot een vierde zaak, de pensioenberekening die is aangepast aan de situatie van oudere werklozen. Wij hebben het daarnet nog daarover gehad. De regering heeft een maximale inspanning gedaan; als dat laatste er nog bijkomt, is zij rond. Zij zegt dat als men opnieuw aan het werk gaat, men dat niet zou voelen aan het pensioen. Zijn er al tekenen dat dat stimuleert om opnieuw aan het werk te gaan?

Mijnheer de minister, als ik de cijfers bekijk, stel ik vast dat het aantal bruggepensioneerden de voorbije jaren is gedaald. In het najaar van vorig jaar was er de neiging dat het opnieuw verhoogde, maar het stabiliseert opnieuw. Wat het aantal oudere werklozen betreft, kan men echter niet spreken van een stabilisatie, dat aantal blijft stijgen. Wij hebben de minimumleeftijd opgetrokken, maar dat blijkt toch geen gevolg te hebben, tenzij u over andere gegevens beschikt. Zijn er nog andere maatregelen genomen om het aan het werk blijven of de hertewerkstelling te promoten? Zijn er aanduidingen dat bepaalde maatregelen echt hebben aangeslagen, de ene meer dan de andere?

12.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, de vraag is inderdaad zeer breed en moeilijk precies te beantwoorden in dit korte tijdsbestek. Desalniettemin vind ik de vraag uitermate nuttig en relevant.

Ik meen dat wij tot een evaluatie zouden moeten komen van de verschillende punctuele maatregelen die de voorbije jaren tot stand zijn gekomen en die gericht waren op het langer aan het werk houden of het hertewerkstellen van oudere werknemers. U hebt daarvan een vrij goed overzicht gegeven. Wij hebben deze evaluaties niet en ze zijn ook niet zo gemakkelijk te maken. Wij hebben een algemene evaluatie. Wij kunnen kijken naar de evolutie van de activiteitsgraad in België van de ouderen. Die stijgt.

Naar mijn intuïtieve inschatting is het eigenlijk onmogelijk om te zeggen of dit een normale tendens is ten gevolge van de feminisering van de arbeidsmarkt. Er zijn meer vrouwen in een leeftijdscohort die stilaan ouder aan het worden is en die in een gevoelige leeftijdscategorie terechtkomt. Dit leidt tot een hogere participatiegraad, ook bij 50-plussers, omdat er meer vrouwen aan het werk zijn gegaan op de leeftijd van 20 of 25 jaar. Er is de hogere gemiddelde opleiding. Hoger opgeleide mensen blijven meestal langer aan het werk. Dit zijn allerlei structurele factoren, die men niet meteen kan ontwarren, van het beleid.

Als onze activiteitsgraad voor de ouderen wat aan het stijgen is, dan zijn we niet zo gemakkelijk in staat om te zeggen in welke mate dit evoluties zijn die door andere factoren - feminisering, hogere opleiding, enzovoort - zijn beïnvloed dan wel door het succes van het beleid. Ik denk, eerlijk gezegd, dat het succes van het beleid relatief beperkt is omdat het beleid ook nog niet zeer krachtig is geweest. Wij hebben verschillende punctuele maatregelen genomen, maar zelden zeer significante maatregelen. Laten wij daarover eerlijk zijn.

U hebt een goede opsomming gegeven. Ik denk dat we die evaluatie

12.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Nous devons effectivement évaluer ces mesures, même si ce ne sera pas chose facile.

Le taux d'activité des travailleurs plus âgés augmente mais il est difficile de déterminer si un tel constat résulte de la politique mise en œuvre par le gouvernement ou de facteurs tels que la féminisation du marché du travail et l'augmentation du niveau moyen de formation. J'estime que la politique du gouvernement a une influence limitée car celle-ci n'a guère témoigné d'une véritable détermination.

A l'occasion du conclave gouvernemental, je soumettrai des propositions au gouvernement pour que nous puissions nous préparer correctement au débat social. A titre d'exemple, nous pouvons demander aux partenaires sociaux de poser des questions supplémentaires aux instances auxquelles nous souhaitons nous adresser. Nous pourrions faire appel au SPF Emploi, Travail et Concertation sociale.

tot stand moeten brengen. Ik zal in het regeringsconclaaf dat werd aangekondigd door de eerste minister een aantal voorstellen doen aan de regering om ons zeer goed voor te bereiden op dat brede maatschappelijke debat. Ik denk dat ik zal voorstellen om de sociale partners bijkomende vragen te laten stellen aan de instanties die wij willen inschakelen. Wat dit laatste betreft, denk ik onder meer aan de Studiecommissie voor Vergrijzing, de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid en de Hoge Raad voor Financiën. Wij gaan die instanties een aantal algemene vragen stellen, maar volgens mij moeten ook de punctuele beleidselementen worden geëvalueerd. Wij kunnen terzake een beroep doen op de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Mevrouw Van Brempt en ikzelf hebben het in een gesprek met de leiding van die FOD even gehad over de cel Werkervaren Werknemers. Dit is een bestaande cel en wij willen bekijken welke expertise daar aanwezig is.

Mevrouw Van Brempt gaat ook een maatregel, die door de vorige regering werd genomen, proberen om te zetten in actief beleid.

Dat is de ondersteuning van positieve ervaringen met betrekking tot het aan het werk houden van oudere werknemers, het zogenaamde Fonds 55+. Daar gaan we wel wat uit leren, denk ik.

Ik meen dat wij met onze FOD en met de instanties die ik heb genoemd, de globale evaluatie zullen moeten maken die u suggereert. Ik ben het daar absoluut mee eens. Ik vind het ook geen slecht idee om Cevora daarbij te betrekken. Ik heb dat hier genoteerd. Wat outplacement betreft, meen ik overigens dat de gehele outplacementsector ons wat zou moeten inlichten. Zij zijn niet bepaald enthousiast over de resultaten. Zij zeggen ook dat dit blijkbaar niet loopt zoals men had gedacht. Het is niet omdat men een recht schept dat plotseling outplacement begint te bloeien voor oudere werknemers. Dat lukt blijkbaar niet zo goed. Er zijn een aantal fenomenen die we van een beetje dichterbij zouden moeten bekijken. Ik denk aan Cevora en de outplacementsector. Dat is Federgon, de federatie die we daarover moeten aanspreken. Ik meen dat dit nuttig zou zijn en ik wil dat ook doen. Het antwoord op uw vraag is dat ik het ook zal doen.

12.03 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik blijf natuurlijk met groot ongeduld op een positief antwoord wachten.

12.04 Minister Frank Vandenbroucke: Dat heb ik gegeven met het koninklijk besluit voor de oudere werknemers.

12.05 Greta D'hondt (CD&V): Was het dat?

12.06 Minister Frank Vandenbroucke: Daarmee is mijn schuld met betrekking tot de bloemen afgelost

12.07 Greta D'hondt (CD&V): Hij heeft mij twee keer willen blij maken met hetzelfde. Niettemin bedankt.

Het is geen verwijt aan u, maar het toont nog eens heel duidelijk aan dat het ons in dit land mankeert aan instrumenten om het beleid te evalueren. Ik ben voor weinig zaken jaloers op Nederland – ik heb niet de neiging jaloers te zijn op de Nederlanders – maar op dat gebied wel. Zij hebben instituten die kunnen opvolgen – misschien een beetje

La secrétaire d'Etat Van Brempt va s'efforcer de muer en une politique active une mesure prise sous le précédent gouvernement, à savoir le Fonds 55+. Je suis d'accord pour dire que notre SPF et les instances qui ont été citées doivent procéder à une évaluation générale. On pourrait également y associer le Cefora. En ce qui concerne le reclassement, le secteur, représenté par Federgon, la Fédération des partenaires de l'emploi, devrait nous informer. Il est mécontent. Dans la pratique, le reclassement de travailleurs plus âgés ne donne pas de bons résultats. Je suis disposé à consulter le Cefora et Federgon.

12.07 Greta D'hondt (CD&V): Nous manquons en fait d'instruments pour évaluer la politique mise en oeuvre. Les Pays-Bas se sont dotés d'organes qui peuvent mesurer les effets des mesures prises. S'il est problème pour lequel un tel système serait

te – wat de gevolgen zijn van bepaalde beleidsmaatregelen. Als er één maatregel is waarvoor het enorm belangrijk is, dan is het voor die tewerkstelling van oudere werknemers. Wij kunnen het niet. Ik verwijt u dat niet, ik kan het ook niet. Niemand kan het, maar als u op iets langere termijn dat grote debat over de tewerkstelling van oudere werknemers wil aangaan – ik hoop hartsgrondig dat het gedegen zal zijn, op iets langere termijn en niet met de Sturm und Drang van de eerste minister – mogen we niet opnieuw nieuwe dingen gaan uitvinden of voortborduren op bepaalde zaken omdat wij er intellectueel van overtuigd zijn dat die goed zijn terwijl ze in de praktijk niet beklijven, zonder dat we weten waarom ze niet beklijven. Dat is niet omdat het niet goed zou zijn, maar er moet waarschijnlijk toch een reden zijn waarom het niet aanslaat.

Ik pleit ervoor om tijdens het debat dat gevoerd zal worden, te voorzien in de nodige instrumenten. Als mijn geheugen mij niet in de steek laat, was het creëren van dergelijke instellingen twee of drie jaar geleden ook al aan de orde. Destijds was dat inzake gezondheid en bijgevolg is dat eveneens mogelijk inzake werkgelegenheid.

De **voorzitter**: De Hoge Raad werd opgericht precies met het argument om tewerkstellingsmaatregelen te evalueren.

utile, c'est bien la remise au travail des travailleurs âgés. Nous devons déterminer pourquoi des mesures qui semblent adéquates d'un point de vue intellectuel ne portent pas leurs fruits dans la pratique. Je crois me souvenir qu'il avait été proposé il y a deux ou trois ans de créer des instituts qui seraient chargés du suivi des mesures. Cette proposition concernait certes les soins de santé mais elle pourrait être transposée dans le domaine de l'emploi.

Le **président**: Le Conseil supérieur a précisément été mis sur pied à cette fin.

12.08 Greta D'hondt (CD&V): De Hoge Raad geeft goede tips omtrent nieuwe maatregelen en in het geval er iets schort, maar beschikt blijkbaar evenmin over de instrumenten om ons die gegevens te bezorgen. Dat is trouwens de reden waarom ik deze vraag stel. Die gegevens vindt men nergens. Men vindt niets terug in de publicaties van de Hoge Raad of van de bank.

Er zullen in de toekomst gesprekken worden gevoerd, wellicht ook met de sociale partners. Welnu, De sociale partners zitten nog meer dan om het even wie aan de bron om ons gegevens te bezorgen via hun sociale fondsen, paritaire comités en dergelijke. Wij moeten zeker over de nodige gegevens beschikken, anders vrees ik dat wij in een woud van maatregelen zullen terechtkomen die uiteindelijk niet zullen leiden tot een daling van het aantal oudere werklozen, bruggepensioneerden en personen die voortijdig uitstappen, en dit zonder dat wij weten waarom. Zolang men niet weet waarom, kan men geen maatregelen nemen die het tij doen keren.

12.08 Greta D'hondt (CD&V): Le Conseil supérieur ne dispose pas non plus des instruments nécessaires. Ces données ne peuvent être trouvées ni dans les publications du Conseil supérieur, ni dans celles de la Banque nationale. Il faut dialoguer avec les partenaires sociaux car ils peuvent plus que quiconque s'informer à la source par le biais de leurs commissions paritaires et des fonds sociaux. Je crains qu'en l'absence d'évaluation correcte, nous n'aboutissions à une situation dans laquelle un nombre important de mesures seraient prises sans qu'elles sortissent leurs effets dans la pratique.

12.09 Minister Frank Vandenbroucke: Ik ben het volledig met u eens, maar ik denk dat wij de instrumenten daartoe hebben. We beschikken over de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid die zich kan baseren op de studiedienst van de Nationale Bank. Ik heb met genoegen vastgesteld dat daar uiterst competente personen werken die dergelijke onderzoeken met veel zin voeren. Ik heb dat vastgesteld toen ik aan Jan Smets gevraagd had de werkgelegenheidsconferentie voor te bereiden.

De zaken moeten inderdaad worden aangevraagd en dat zullen wij doen. Op dat vlak heeft u volkomen gelijk.

12.09 Frank Vandenbroucke, ministre: Je pense que nous disposons bel et bien des instruments nécessaires. Tant le SPF, le Conseil supérieur que la Banque nationale comptent dans leurs rangs des personnes compétentes qui sont volontiers disposées à approfondir la question mais il faut le leur demander.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, in dit debat wens ik het volgende te suggereren.

U verwees naar het voorstel dat u tijdens dit weekeinde ook aan de regering zal voorleggen en waarbij u aangeeft dat de sociale partners ook suggesties kunnen formuleren omtrent het voorbereidend werk. Net voor u binnenkwam hebben we de beslissing genomen om ook die opdracht vanuit het Parlement trachten op te nemen. Volgens mij is dit nuttig. De twee voorbeelden waarnaar mevrouw D'hondt verwees, bewijzen dat de wetgever terzake ook een rol te vervullen heeft. Men kent echter niet steeds het effect. Wij zijn eveneens vragende partij.

Ik suggereer u bijgevolg om in het voorste dat u zult voorleggen aan uw collega's van de regering, te bepalen dat ook via de parlementaire werkzaamheden bijdragen kunnen worden geleverd omtrent een aantal thema's. Om overbodig onderzoek te vermijden, maar ook om na te gaan welke de behoeften zijn en welke gegevens en opdrachten kunnen worden geformuleerd, zal op een gegeven ogenblik alles samen moeten worden gelegd. Ook de parlementaire werkgroep die zich buigt over de vergrijzing moet terzake voorstellen kunnen formuleren.

Hiermee werd de lange reeks vragen gericht aan minister Vandenbroucke afgewerkt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

13 Vraag van mevrouw Inge Vervotte aan de staatssecretaris voor Arbeidsorganisatie en Welzijn op het werk, toegevoegd aan de minister van Werk en Pensioenen over "het stressbeleid bij de overheid" (nr. 1118)

13 Question de Mme Inge Vervotte à la secrétaire d'Etat à l'Organisation du travail et au Bien-être au travail, adjointe au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "la politique en matière de stress dans la fonction publique" (n° 1118)

13.01 Inge Vervotte (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, ik zou graag een vraag stellen over het stressbeleid. Ik ben ervan overtuigd dat ik u niet van het belang daarvan moet overtuigen, maar ik wil dat punt naar voren halen omdat iedereen toch aan het discussiëren is over het activeren van de welvaartsstaat. Wij zijn erover aan het nadenken en aan het debatteren hoe wij meer mensen aan het werk krijgen. Mijn gevoel daarbij is dat u zeker niet afzijdig moet blijven in die discussies. Integendeel, als wij spreken over meer mensen aan het werk krijgen, de mensen langer aan het werk houden, en dergelijke meer, is de kwaliteit van het werk daarbij een heel belangrijke factor.

Wanneer wij de onderzoeken terzake bekijken, stellen wij toch vast dat een van de grote redenen waarom mensen hun loopbaan verminderen toch precies is dat de stress op hun werk te groot wordt. Dan overweegt men tijds krediet op te nemen of deeltijds te gaan werken. Wanneer wij kijken naar het onderzoek stellen wij ook vast dat bijvoorbeeld het absentisme rechtstreeks gelinkt is aan stress op het werk en de kwaliteit van de arbeid. Onlangs is ook alles wat te maken heeft met de alcoholproblematiek in de media belicht. Dokters merken op dat er vaak een link is tussen het niet aankunnen van zijn job en allerlei gevolgen op gedragsmatig vlak, bijvoorbeeld

Le **président**: Je suggère que le ministre réserve une place à la participation du Parlement dans la proposition qu'il fera au gouvernement.

13.01 Inge Vervotte (CD&V): Si nous voulons qu'un plus grand nombre de gens trouvent un emploi, nous devons aussi être attentifs à la qualité de cet emploi. Or le stress est une des raisons pour lesquelles les gens veulent travailler moins et recourent par exemple au crédit-temps. Le stress est une des causes de l'absentéisme et de l'alcoolisme. Dans la note de politique générale de la secrétaire d'Etat, un passage est consacré à sa prévention. Occupe une place centrale dans ce cadre l'évaluation de la CCT 72 qui oblige l'employeur à prévoir une prévention du stress et prévoit une concertation avec les organisations syndicales. D'autres facteurs importants sont l'élimination des obstacles qui

alcoholisme.

Ik richt mijn vraag aan u omdat ik gezien heb dat u in uw beleidsnota een deel wijdt aan de stresspreventie. U stelt daarbij voorop – wij hebben het al heel de middag gehad over evaluatie – dat u CAO 72 van de Nationale Arbeidsraad wil evalueren. Die CAO verplicht de werkgever een beetje werk te maken van een stressbeleid en ook te overleggen met de werknemersorganisaties. Andere elementen die u naar voren schuift in uw beleidsnota zijn dat u de knelpunten wil wegwerken die de toepassing van de welzijnswet in de weg staan, alsook het op gang brengen van sectorale experimenten om na te gaan of er bijvoorbeeld een sanctie kan worden gekoppeld aan het niet uitvoeren van het stressbeleid of wanneer ondernemingen dat niet ten gronde zouden doen.

Wat mij vandaag vooral interesseert is: hoe ver staat het bij de openbare diensten met het uitwerken van een gelijkaardige regeling als die die in de privé-sector bestaat – te weten CAO 72 van de Nationale Arbeidsraad? Die CAO maakt in feite de verplichtingen die in de welzijnswet staan en die voor iedereen gelden een beetje concreter. Er wordt ook een procedure vooropgesteld waarin gezegd wordt hoe het stressbeleid zal worden uitgewerkt in de onderneming.

Los van de vraag of die CAO vandaag voldoende wordt toegepast in de bedrijven vind ik het opmerkelijk dat er niet iets gelijkaardigs is voor de overheid zelf en dat de overheid zelf ten achter blijft. Ik vind dat de overheid, als een van de grootste werkgevers van het land, haar verantwoordelijkheid terzake niet mag ontvluchten. Zij mag zich ook niet beperken tot een soort oproep om een soortgelijke overeenkomst te sluiten voor de openbare diensten.

Als werkgever maakt de overheid zelf deel uit van het sociaal overleg dat dergelijke overeenkomsten tot stand kan brengen. Het is de overheid als werkgever die het stressbeleid uiteindelijk zal moeten uitvoeren. De overheid kan eenzijdig een initiatief nemen om een stressbeleid uit te werken. Alleen een oproep lanceren om het stressbeleid uit te werken op het sociaal overleg van de openbare sector is, mijns inziens, een onderschatting van de eigen mogelijkheden terzake.

Mevrouw de staatssecretaris, graag wens ik een aantal vragen te stellen. Deelt u mijn standpunt dat de overheid zelf een initiatief moet nemen om een stresspreventiebeleid tot stand te brengen in de overheidssector? Bent u bereid als deel van de overheid en als werkgever deze materie zelf op de agenda van het sociaal overleg van de openbare diensten te plaatsen? Hebt u zicht op de omvang van stress in de openbare diensten? Beschikt u over een vergelijking met de privé-sector?

De welzijnswet is van toepassing op de openbare sector. De wet van 11 juli 2002 betreffende bescherming tegen geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk heeft de welzijnswet aangevuld. Kunt u een eerste evaluatie geven van de gevolgen van deze wet op het overheidspersoneel. Is het pestgedrag afgenomen?

13.02 Staatssecretaris **Kathleen Van Brempt**: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik deel volkomen de analyse. Ik heb ze tot uitgangspunten van mijn beleidsnota gemaakt. Die nota bevat eveneens een aantal

entravent l'exécution de la loi sur le bien-être au travail, le lancement d'expériences sectorielles et le fait de vérifier si des sanctions pourraient être appliquées.

La CCT 72 ne s'applique qu'au secteur privé. Où en est la secrétaire d'Etat en ce qui concerne l'élaboration d'un règlement analogue applicable aux services publics? N'oublions pas en effet que l'Etat est un des plus grands employeurs dans notre pays et, à ce titre, il ne peut se soustraire à ses responsabilités. L'Etat participe lui-même à la concertation sociale et peut prendre unilatéralement l'initiative d'élaborer une politique antistress. La secrétaire d'Etat estime-t-elle comme moi qu'il devrait en être ainsi? Est-elle disposée à inscrire ce point à l'ordre du jour de la concertation sociale? Quelle est l'ampleur de la problématique du stress à l'Etat en comparaison de la situation dans le secteur privé? Quelle incidence la loi contre le harcèlement moral a-t-elle eue? Observe-t-on une baisse des comportements de harcèlement?

13.02 **Kathleen Van Brempt**, secrétaire d'Etat: Je partage l'analyse de Mme Vervotte, qui

onderzoeksresultaten die aantonen dat er een duidelijke link bestaat tussen de stress die men gedurende de loopbaan ondervonden heeft en de wens om vroeger uit te treden. Een goed stressbeleid vormt zeker een element van de oplossingen op middellange termijn voor het vervroegd uittreden. Mevrouw Vervotte, ik zit zeker op uw lijn.

Bovendien deel ik resoluut uw standpunt dat de overheid zelf een initiatief moet nemen. Dat geldt niet alleen voor het stressbeleid. Bij het uittekenen van het beleid verzuimt de overheid wel eens dat toe te passen binnen de eigen diensten. Ik wens deze fout absoluut niet maken.

Vorige maand heb ik reeds het initiatief genomen een brief te sturen naar de terzake bevoegde collega. Ik kan geen punten agenderen in onderhandelingen met de overheidsvakbonden. Dat is de bevoegdheid van de minister van Ambtenarenzaken. Zij is voorzitter van het comité B, het forum waar dergelijke punten aan bod moeten komen. Ik herhaal dat ik mevrouw Arena een brief heb geschreven met de expliciete vraag om een initiatief te nemen. Dat initiatief kan erin bestaan naar analogie van CAO nr. 72 een koninklijk besluit te ontwerpen.

Mevrouw Vervotte, ik ben vast van plan werk te maken van deze problematiek en het punt samen met mevrouw Arena vorm te geven.

Dat proces is gestart.

U weet zelf waarover CAO nummer 72 gaat. Het probleem is dat ik nu wel een initiatief kan vragen aan minister Arena, maar u en ik weten dat met alleen het nemen van een initiatief en het opstellen van een koninklijk besluit we het probleem van stress helemaal niet aanpakken. Dat wordt wat CAO nummer 72 betreft tot heden spijtig genoeg bewezen in de praktijk zelf. Ik zal veel meer moeten doen dan alleen maar aan mevrouw Arena vragen een koninklijk besluit op te stellen. Ik zal samen met haar voor de overheidssector, en ook voor de privé-sector veel proactiever moeten handelen. Ik zal hen moeten motiveren, goede voorbeelden zoeken en procedures ontwikkelen om ervoor te zorgen dat bedrijven meer geholpen zijn, en aldus vorm geven aan het stressbeleid. Dat geldt zowel voor de privé- als voor de overheidssector. We zullen er dus niet geraken door enkel maar een initiatief voor een koninklijk besluit te nemen.

Uw voorlaatste vraag betreft het onderzoek naar de omvang van het probleem. Er is wel een onderzoek aan de gang en er is een heel groot databestand binnen de FOD en DIOVA, Directie Onderzoek voor de Arbeidsomstandigheden. Daarin zijn heel veel gegevens samengebundeld met betrekking tot welzijn op het werk. Naar aanleiding van uw vraag heb ik gevraagd mij een aantal gegevens te bezorgen. Het was een beetje kort dag, maar ik vind dat zij werk moeten maken van de verzameling van die gegevens. Binnen de korte termijn waarover zij beschikten, hebben zij mij wel meegedeeld dat er uiteraard een probleem van stress bestaat in de overheidssector. Ik druk mij heel voorzichtig uit, maar uit de eerste resultaten zou blijken dat de problemen groter zouden zijn in de overheidssector dan in de privé-sector. Ik kan daarvoor intuïtief allerlei verklaringen bedenken, maar zal dat hier niet doen. Ik stel echter wel voor dat ten gronde te bekijken. Het is immers echt wel de moeite waard om dat te doen. Het is effectief wel zo dat de problemen op dit

correspond d'ailleurs à la teneur de ma note de politique. Le mois dernier, j'ai envoyé une lettre à ma collègue de la Fonction publique pour lui demander explicitement de prendre une initiative qui pourrait revêtir la forme d'un arrêté royal par analogie avec la CCT 72. Etant donné que cette matière ne relève pas de ma compétence, je ne peux pas l'inscrire moi-même à l'ordre du jour de la concertation sociale. J'espère pouvoir concrétiser un tel arrêté royal en concertation avec Mme Arena. L'élaboration d'un arrêté royal ne suffira évidemment pas.

J'ai conscience du fait que je dois intervenir de manière proactive pour collaborer à l'élaboration de la politique antistress des entreprises.

Le service Conditions de travail dispose d'un vaste fichier de données, dont il ressort que le secteur public est confronté à un problème de stress qui est au moins aussi important, et vraisemblablement même plus important, que dans le secteur privé. Nous allons encore examiner ces données en profondeur.

L'évaluation de la loi relative au harcèlement au travail est en cours. J'attends les résultats pour avril.

moment minstens evengroot en waarschijnlijk groter zijn in de overheidssector dan in de privé-sector.

Uw laatste vraag met betrekking tot pesten op het werk stond niet op mijn nota's. U weet dat de evaluatie van de pestwet aan de gang is. Ik verwacht de resultaten ten vroegste in maart en waarschijnlijk pas in april. Ik wilde goed gewapend zijn en heb een evaluatie gevraagd aan verschillende organen: aan de Nationale Arbeidsraad, aan de Hoge Raad en aan de FOD zowel de dienst Humanisering als de Inspectiedienst. Ik verwacht de resultaten over een tweetal maanden.

13.03 Inge Vervotte (CD&V): Ik ben erg blij dat u de problemen niet onderschat of miskent. Ik ben ook heel blij dat u een schrijven heeft gericht aan de betrokken minister van Ambtenarenzaken. We zullen haar er zeker aan herinneren en haar vragen dat zij het dossier opvolgt.

Het zou evenwel goed zijn dat – u heeft toch de bevoegdheid – die zaak een regeringsbeslissing zou kunnen worden. Het zou goed zijn dat de regering toont dat zij achter haar staatssecretaris staat. Het zou goed zijn dat de regering het dossier opneemt in haar beleid, aangezien zij toch een staatssecretariaat heeft gecreëerd voor kwaliteit en welzijn op het werk.

We zullen zeker en vast de minister van Ambtenarenzaken terzake verder ondervragen.

Laten we even teruggaan naar alle ambities die de regering had met betrekking tot de modelstaat, de hervormingen in de ambtenarij, enzovoort. De ambtenaren hebben heel vaak te maken met klanten, zijnde de burgers. Heel wat factoren spelen mee in de hervorming. Stress is volgens mij daarbij een heel belangrijk element. Als de regering de overheidsadministraties wil hervormen en moderniseren, moet ze er rekening mee houden dat stress een cruciale speler in de hele zaak is. Het absentisme ligt hoger bij de overheidsdiensten dan in de privé-sector. Men heeft nogal vaak de indruk dat stress moet worden gelinkt aan werkdruk en werkonzekerheid. Er zijn echter nog andere factoren die een belangrijke impact hebben op stress. De ambtenaren kunnen dat getuigen.

Ik hoop dat u het dossier heel actief opvolgt en niet nalaat uw collega er regelmatig over aan te spreken. Hopelijk kan u voldoende op tafel kloppen opdat de kwestie een regeringsbeslissing wordt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Daarmee zijn we aan het einde van onze werkzaamheden gekomen, maar eigenlijk niet aan het einde van onze agenda. Er stonden nog een reeks vragen op de agenda die gericht waren aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid. Ik heb laten informeren op welk moment deze vragen opnieuw kunnen worden gesteld. Het ziet er – onder alle voorbehoud – naar uit dat wij ze op woensdagvoormiddag 21 januari 2003 met minister Demotte zullen kunnen behandelen.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.50 uur.
La réunion publique de commission est levée à 16.50 heures.*

13.03 Inge Vervotte (CD&V): Je me réjouis que la secrétaire d'Etat reconnaisse les problèmes et se soit déjà adressée à la ministre de la Fonction publique, Mme Arena. Le gouvernement, qui entend réformer et moderniser l'administration, doit prendre une décision sans délai et démontrer par là-même que la désignation d'une secrétaire d'Etat à l'Organisation du travail fut davantage qu'une simple formalité.

